

Sindikalni LIST

HRVATSKIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA

Glasiilo Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske

Godina XII. • Zagreb • 29. lipnja 2007. • Broj 46

Nacrtom prijedloga Uredbe o klasifikaciji radnih mjesta nismo zadovoljni jer je većina službenika zatvorskog sustava, koju čine službenici srednje stručne spreme, nepravedno diskriminirana u odnosu na službenike više i visoke stručne spreme.

Ivan Damjanović,
ravnatelj Uprave za zatvorski sustav

ISSN 1331 1 1379

Odjeci operacije "Maestro":

Šezdesetak članova sindikalne podružnice SDLSN u Hrvatskome fondu za privatizaciju zatražilo zaštitu Vlade od posljedica korupcijskoga skandala i uhićenja najviših dužnosnika HFP-a.

str.7.

Uskoro konsenzus o Zakonu o plaćama državnih službenika

Jedini prijedpor koji postoji između socijalnih partnera jest onaj oko početnih koeficijenata i promicanja temeljem radnog iskustva, kazao je Zoran Pičuljan, zamjenik državnog tajnika Središnjeg državnog ureda za upravu.

str. 7.

Naši razgovori:

Ana Lovrin, ministrica
pravosuđa

str. 3

Viktor Gotovac, asistent na
zagrebačkom Pravnom fakultetu

str.4.- 6.

Mladen Barišić, ravnatelj
Carinske uprave

str.8.- 9.

Ivan Damjanović, ravnatelj
Uprave za zatvorski sustav

str.16.-17.

Grad Zagreb
- ukupni pobjednik Športskih
susreta u Zatonu

Služba 112 - dovodi li se u pitanje sigurnost građana?

Hrvatski branitelji drugi put prevareni

Sindikalni povjerenik *Stjepan Gamilec* traži povlačenje sporne odluke o radnome vremenu

Sredinom ožujka Sindikatu su se obratili ogorčeni službenici Državne uprave za zaštitu i spašavanje. Razlog je odluka ravnatelja DUZS **Đure Poldrugača** kojom se u gradskim centrima 112 određuje novo radno vrijeme od 8 do 16 sati za sve dane u tjednu, uključujući subote, nedjelje i državne praznike i blagdane. Nakon 16 sati funkcije gradskih centara u cijelosti preuzimaju županijski centri 112.

Podsjećamo, dosad su gradski centri 112 dežurali 24 sata dnevno, a po novoj shemi taj će posao nakon 16 sati preuzeti županijski centri 112 koji još uvijek nisu do kraja ekipirani na pozicijama voditelja. Ukoliko u nekom operateru pozli, u smjeni u kojoj ne radi i voditelj, a gradski centar je već prestao s radom, sigurnost građana može biti dovedena u pitanje.

Za oko 120 zaposlenika 29 preostalih gradskih Centara 112 koje se planira ugasiti do 31. prosinca 2007. godine, nakon čega im slijedi raspolaganje i prestanak državne službe, to znači naime, otpremnine se računaju u 65-postotnom iznosu od prosječne mjesečne plaće službenika isplaćene u zadnja tri mjeseca, za svaku godinu staža u državnoj službi.

S obzirom da će im plaće od prelaska na novo radno vrijeme biti manje u prosjeku za 500-700 kuna mjesečno, koje su dosad ostvarivali zbog noćnoga i rada subotom, nedjeljom, u dane praznike i blagdane u drugoj i trećoj smjeni, to bi za službenike koji imaju prosječno po 20 godina staža u državnoj službi značilo 10

do 15.000 kuna manju otpremninu.

Službenici naglašavaju kako su ovime drugi put prevareni. Prvi put kad su "preuzeti" iz Ministarstva obrane u DUZS te je onim službenicima koji su odmah "raspoređeni" na ulicu, odnosno stavljeni na raspolaganje, otpremnina umanjena za 50-100 posto uvećanja koje su mogli ostvariti u MORH-u. Sada se osjećaju prevarenima drugi put jer će im iznos otpremnine ponovno biti umanjen zbog novoga radnog vremena.

Sindikalni povjerenik službe 112, **Stjepan Gamilec**, traži povlačenje sporne odluke o radnome vremenu, koja nije bila dostavljena na očitovanje Sindikatu, premda je neprijeporno kako se radi o odluci koja izravno utječe na materijalni položaj službenika.

Gamilec navodi i kako bi se među 4.000 novih državnih službenika koje se namjerava zaposliti u državnoj službi sukladno godišnjem planu prijama, koji je ovih dana objavio Središnji državni ured za upravu, trebalo naći mjesta barem za dio službenika GC 112 koji se raspuštaju.

S obzirom da je Vlada ove godine prvi puta odlučila voditi računa o zapošljavanju pripadnika nacionalnih manjina i zaposliti njih 290, možda bi 120 pripadnika gradskih centara 112, s prosječnih 50 godina života i statusom hrvatskih branitelja, trebalo početi razmišljati o tome da se više ne izjašnjavaju kao pripadnici hrvatskog nacionalnog korpusa već nezaposleni hrvatski branitelji - marsovcima.

"Zaboravljeni" pravosudni službenici

Put do ministrice

Odbor pravosuđa SDLSN zatražio prijam kod ministrice Ane Lovrin

Odbor pravosuđa Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH zatražio je 23. travnja hitan prijam predstavnika Sindikata kod ministrice pravosuđa **Ane Lovrin**.

Razlog su "zaboravljeni" pravosudni službenici sa SSS u Uredbi o klasifikaciji radnih mjesta u državnoj službi, koja predstavlja temelj za razvrstavanje u buduće platne razrede i platne stupnjeve po Zakonu o plaćama državnih službenika. Pravosudne službenike smeta što su se ministri ostalih resora pobrinuli da njihovi zaposlenici kroz posebno nazivlje zadrže stečene koeficijente dodijeljene zbog specifičnosti radnih mjesta, poput poreznika sa SSS.

-Jeste li svjesni da će takvim propustom i nezainteresiranošću Ministarstva pravosuđa za sudbinu sudskih službenika, primjerice, ovlašteni zemljišnoknjižni referent III. vrste s današnjim koeficijentom 1,10 biti razvrstan u platni stupanj s početnim koeficijentom 0,90, te će mu za dostizanje postojećeg koeficijenta jedva dostajati cijeli životni radni vijek? Zna li da će, s druge strane, poreznik sa sadašnjim koeficijentom od 1,07 biti razvrstan u platni stupanj s početnim koeficijentom od 1,02?- pitali su u svom dopisu pravosudni službenici ministricu Lovrin

i dodali: "Kad Vi, kao i brojni drugi ministri i ministrice pravosuđa, ođete na drugi dužnosnički položaj ili u političku mirovinu mi, ćemo i dalje ostati nezamjenjivim dijelom hrvatskoga pravosuđa i još jednom dokazati kako ministri dolaze i odlaze, a pravosudni službenici ostaju i nastavljaju raditi svoj posao.

Da parafraziramo onu vojničku kako je pobjeda osigurana tek kad vojnička čizma stupi na tlo poslije zračne, tenkovske i topničke bitke - sudski postupak može početi ili završiti tek kad sudski službenik zaprimi, zapiše tijek sudskog postupka, napiše i otpremi sudsku presudu".

Za Odbor pravosuđa SDLSN neshvatljivo je da sustav s 10.000 zaposlenih nije u stanju osigurati prepoznavanje specifičnih radnih mjesta i njihovo odgovarajuće razvrstavanje u novi platni sustav.

Na kraju, pravosudni službenici poručili su svojoj ministrici kako, zajedno s ostalim državnim službenicima i namještenicima, ne namjeravaju prepustiti volji državnih dužnosnika da nakon toplog obroka službenicima ukinu još jednu stečevinu kolektivnog pregovaranja - pravo na dodatak za minuli rad.

Službenici u pravosuđu najbolje znaju kako izgleda minuli rad sudske zapisničarke nakon 20 i više godina sjedenja za pisacim strojem tijekom višesatnih sudskih rasprava ili službenica sudskih kancela koje na svojim leđima prenose tone i tone sudskih spisa.

Ako ih predlagatelj Zakona o plaćama želi za njihov posao nagraditi oduzimanjem dodatka od 0,5 posto po godini staža i zamijeniti ga sustavom promicanja putem ocjenjivanja, temeljem kojega će opet proći najgore oni na najniže rangiranim i plaćenim radnim mjestima, onda je poruka: - Ne, hvala!".

Višak službenika rješavat će zaostale predmete

Sindikalni predstavnici, predsjednik Ivica Ihas i tajnik Siniša Kuhar, razgovarali s ministricom o položaju pravosudnih službenika

Predstavnici Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH razgovarali su 2. svibnja u Ministarstvu pravosuđa s ministricom pravosuđa **Anom Lovrin** i suradnicima o položaju zaposlenih u sustavu pravosuđa.

Do sastanka je došlo nakon što je Sindikat 23. travnja zatražio hitan prijam svojih predstavnika u svezi sa Zakonom o plaćama državnih službenika i Uredbom o klasifikaciji radnih mjesta u državnoj službi.

Sindikalne zamjerke ministrici

Sindikat je ministrici zamjerio nedovoljno prepoznavanje specifičnih radnih mjesta pravosudnih službenika sa SSS, koja su podvedena pod opću kategoriju viših referenata i referenata, za razliku od radnih mjesta u drugim državnim tijelima u kojima su specifična radna mjesta prepoznatljiva i po nazivlju, ali što je još važnije i po višim početnim pozicijama u novom sustavu platnih razreda.

Predsjednik Sindikata **Ivica Ihas** upozorio je kako je nelogično da se unutar sustava pravosuđa koriste specifični nazivi radnih mjesta samo do kategorije viših referenata, čime se, na neki način, službenicima sa SSS šalje poruka kako se o njima ne vodi odgovarajuća briga.

Dodao je kako su se u nekim drugim državnim tijelima, primjerice Ministarstvu financija, pobrinuli za bolje startne pozicije svojih službenika prilikom prevođenja u novi platni sustav.

Tajnik Sindikata **Siniša Kuhar** naglasio je kako u pravosuđu u kojemu radi 10.000 službenika i namještenika postoji potreba razlikovanja specifičnih radnih mjesta kako unutar klasifikacije radnih mjesta u državnoj službi, tako i kroz mogućnosti izrade posebne klasifikacije za sustav pravosuđa.

Nesuglasje o početnim koeficijentima

Ihas je ministricu izvijestio i o tijeku pregovora sindikata državnih službi s Vladom RH i sindikalnom napuštanju pregovora zbog nesuglasja o početnim koeficijentima državnih službenika, zamjerivši kako na posljednjem sastanku pregovaračkog odbora nije bio nazočan predstavnik Ministarstva pravosuđa.

Sindikat je od ministricе zatražio i informaciju o posljedicama spajanja pojedinih sudova u sklopu reforme pravosuđa po sigurnost radnih mjesta službenika.

Upozoreno je i kako pitanje dežurstava sudskih službenika temeljem Obiteljskog zakona još uvijek nije regulirano odgovarajućim pravilnikom Ministarstva pravosuđa, niti se plaća po kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike, a skrenuta je pozornost i na teške uvjete rada u pravosuđu i sve češće agresivno ponašanje stranaka, za koje sudski službenici ne ostvaruju nikakve dodatke za posebne uvjete rada, za razliku od sustava zdravstva i socijalne skrbi u kojima svi radnici ostvaruju dodatke na temelju uvjeta rada od najmanje pet odnosno tri posto.

Zatraženo je i da se kroz sustav obrazovanja i usavršavanja državnih službenika predvide posebni programi namijenjeni zaposlenima u pravosuđu te pravosudnim službenicima i kroz edukaciju omogućiti promicanje u karijeri i plaći.

Zemljišnoknjižni referenti

Također, sindikalisti su upozorili na potrebu vođenja računa o zemljišnoknjižnim referentima koji su angažirani na projektu sređivanja zemljišnih knjiga putem FINA-e prilikom izrade godišnjeg plana prijama službenika ili popunjavanja upražnjenih radnih mjesta.

Ihas je na kraju od ministricе zatražio i da se, bez obzira što je tema sastanka bio položaj službenika u pravosuđu, na razini Ministarstva vodi odgovarajuća briga i o službenicima zatvorskog sustava, koji već dugu niz godina rade u prekapacitiranim objektima.

Odgovarajući na navode Sindikata, ministrica Ana Lovrin naglasila je kako je Ministarstvo pravosuđa u suradnji sa Središnjim državnim uredom za upravu vodilo računa o svim pravosudnim službenicima i omogućilo im kroz pozicioniranje unutar nove klasifikacije radnih mjesta ne samo zadržavanje postojeće razine plaća, već i njihovo povećanje, o čemu će se Sindikatu predočiti i odgovarajuća dokumentacija. Pri tome je ministrica Lovrin uvažila načelnu primjedbu Sindikata za distinkcijom specifičnih radnih mjesta pravosudnih službenika unutar Uredbe o klasifikaciji radnih mjesta u državnoj službi, kao i potrebu izrade posebne klasifikacije radnih mjesta za sustav pravosuđa, za koju je dogovoreno da će se izraditi u suradnji sa Sindikatом.

Sindikat je upoznala s činjenicom da je u tijeku donošenje pravilnika kojim će se regulirati naknada za dežurstvo sudskih službenika po Obiteljskom zakonu, napomenuvši kako će se on odnositi samo na suce, a ne i na sudske službenike kojima će naknada biti isplaćivana po kolektivnom ugovoru.

Ministrica Lovrin je od sindikalne strane zatražila i konkretne podatke o neisplaćenom pasivnom i aktivnom dežurstvu sudskih službenika, kako bi se u dogovoru sa Sindikatом i sukladno mogućnostima Ministarstva dogovorila sporazumna isplata zaostalih naknada za dežurstva. Ponovno je naglasila, kao i tijekom zadnjeg susreta s predstavnicima Sindikata, kako spajanje pojedinih sudova za sudske službenike neće za posljedicu imati prestanak državne službe.

- Višak službenika nastao spajanjem sudova zaposlit će se na rješavanju zaostalih sudskih predmeta, a racionalizacija sudova vršit će se ponajprije kroz prirodni odljev - naglasila je Lovrin i dodala kako će se i u slučaju zemljišnoknjižnih referenata, koji rade na projektu sređivanja zemljišnih knjiga, voditi računa o potrebama sustava.

-Bilo bi suludo da se zapošljavaju novi službenici, kad sustav ima na raspolaganju već dokazane zemljišnoknjižne referente - zaključila je Ana Lovrin.

Akademsko zajedništvo više prava

Šarolika i intelektualno razbarušena sudska praksa, kada su posrijedi sudski postupci u kojima hrvatski suci nedorečenost propisa i vlastitu nezainteresiranost za radno pravo "uspješno" kombiniraju s trenutnim nepostojanjem mehanizma ujednačavanja sudske prakse, ponukala nas je da pouku iz radnoga prava potražimo na njezinu akademskom vrelu.

Pružio ju je **mr. sc. Viktor Gotovac**, asistent na Katedri za radno i socijalno pravo Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji se nije dao dugo nagovarati za razgovor, premda je sama realizacija intervjua zbog njegovih brojnih obveza potrajala.

Što "mačak Viktor" radnoga prava misli o sadašnjem zakonom uređenju kolektivnih pregovora pročitajte i pokušajte proniknuti u promišljanje bespuća zbilje radnoga prava jednog istinskog intelektualca i pravaša.

Ako se nakon toga zapitate gdje se takvi ljudi nalaze i konzultira li ih itko kad se donose radni propisi, odgovor ćete možda pronaći skriven između redaka i (pre)velike akademske znatiželje i neodređenosti, kad su u pitanju različite mogućnosti i ishodi kolektivnoga pregovaranja.

Koliko je nekad, u doba socijalizma, akademska zajednica (po službenoj dužnosti) glorificirala samoupravna rješenja radnih odnosa, toliko danas ta ista zajednica, oslobođena političkih stega, mnogo više propitkuje nego što usmjerava, dok politika previše toga prepušta nekažnjenom i kratkovidnom voluntarizmu, puštajući intelektualnu elitu da docira bez utjecaja i posljedica.

Zakonom o radu propisano je da se pravna pravila sadržana u kolektivnom ugovoru primjenjuju neposredno i obvezno na sve osobe na koje se primjenjuje kolektivni ugovor sukladno Zakonu. Također, iako kolektivne ugovore sindikati potpisuju u ime svojih članova, oni se primjenjuju na čitavome području za koje se sklapaju (javne i državne službe, grane i razina pojedinih službi) i to, među ostalim, i sukladno načelu zabrane diskriminacije, s obzirom na članstvo ili nečlanstvo u sindikatu. Pri tomu je nevažno jesu li kolektivni ugovor potpisali svi sindikati na području za koje se pregovara, ili samo sindikati članovi pregovaračkog odbora sindikata.

Je li to točno i u kojim uvjetima, osim ako kolektivnim ugovorom nije nepovoljnije uređeno neko pitanje, treba primjenjivati drugi zakon i propis?

-U pogledu prakse kolektivnoga pregovaranja u Republici Hrvatskoj, dijelom i zbog nekih nerazrađenih ili barem nedovoljno domišljenih rješenja Zakona o radu, postoje neodgovorena pitanja, "neuralgične" točke koje u praksi navode na pitanja na koja je teško dati decidirani odgovor.

Kolektivno pregovaraju i kolektivne ugovore sklapaju poslodavci i sindikati te njihove udruge. U Republici Hrvatskoj je otvorena mogućnost, činjenično se to u praksi često potvrđuje, za množinu sindikata, kao predstavnika radnika, u sklopu jedne pregovaračke cjeline: više sindikata, na razini jednog ili više poslodavaca, na razine grane, djelatnosti ili sektora, interesno predstavljaju radnike, u njihovo ime pregovaraju i sklapaju kolektivne ugovore odgovarajuće razine. Pozitivna rješenja u nas ne poznaju reprezentativnost sindikata, niti udruga poslodavaca, kao uvjet za sudjelovanje

ili element kolektivnoga pregovaranja. Tako ponekad nije jasno tko se, u čije ime, pojavljuje kao interesni predstavnik, što posljedično može dovesti do toga da kolektivni ugovori ne budu ni skup dobrih rješenja niti izraz interesnih snaga.

Zakon o radu sadrži institut odbora sindikata za kolektivne pregovore, no taj institut nije rješenje, ne definira odnos sindikata, članstvo potrebno da kolektivni ugovor bude "potvrđen" ili pozitivno "evaluiran", bilo na strani poslodavaca ili sindikata. Nadalje, ne govori ništa o tome što ako najbrojniji sindikat ne sudjeluje u pregovorima, ili, primjerice, ako ne potpiše kolektivni ugovor, što ako neki od sindikata pristane potpisati kolektivni ugovor suprotno stavu drugih sindikata ili, možda, potpiše ugovor različit od onoga koji je bio konačan rezultat kolektivnoga pregovaranja. Sve to, unatoč činjenici da je odbor sindikata za kolektivne pregovore institut koji je uređen kako bi osigurao predstavljanje sindikata, ponajprije njihovih članova, i interes svih radnika. Slijedom toga, može se otvoriti i pitanje kako i na koga u takvom pravnom i praktičnom okruženju primjenjivati kolektivne ugovore, koji je smisao članstva u

Opitkuje nego što usmjerava

sindikata, te nije li zabrana diskriminacije institut kojim se omogućava osnaženje sindikalizma? S tim u vezi, sama primjena kolektivnog ugovora i na nečlanove sindikata ne bi trebala biti problematična u pogledu sindikalne snage ili interesa. Činjenica da bi se prava dostignuta kolektivnim ugovorima pružila i nečlanovima, u čije ime sindikati nisu pregovarali (jer oni su udruge radnika-članova), zbog toga što se ne smije dopustiti diskriminacija s obzirom na (ne)članstvo u sindikatima, ne bi trebala biti problem snažnome sindikalnome pokretu i sindikatima, već je logična konkluzija premise prema kojoj samo sindikati i njihove udruge mogu interesno zastupati radnike, u njihovo ime pregovarati i sklapati kolektivne ugovore. Time nečlanovi, zapravo, uopće nemaju mogućnost sami za sebe pregovarati o njima prihvatljivim rješenjima. Ovi "slobodni strijelci" doista besplatno i bez angažmana konzumiraju prava, no treba imati na umu da oni sami uopće nisu imali legitimitet predlagati i zalagati se za vlastita rješenja. Tim "korisnicima" ne treba nametati obvezna članstva ili kvazičlanstva u sindikatima, ili institute kojima ih se na neki način kanalizira prema sindikatima ili sudjelovanju u troškovima pregovaranja. Konačno odluka Ustavnoga suda Republike Hrvatske pokazala je kako to nije izvedivo u sklopu ustavnih prava te obveza iz međunarodnih konvencija u Republici Hrvatskoj - već treba ojačati spektar predstavljenih interesa tako da i neorganizirani radnici vide poticaj u sudjelovanju te ostvarenju vlastitih interesa.

Ovako postavljeno pitanje primjene kolektivnog ugovora prema svim radnicima povezano je sa bitnim elementima postupka kolektivnoga pregovaranja: tko, za koga, u kojem području i kako pregovara? Prevažno je pitanje uvođenja jednoobraznoga pozitivnoga rješenja kojim bi se definiralo koje je to područje kolektivnih pregovora, što je to "bargaining unit" u nas? To podrazumijeva definiranje pojmova kao što su razine kolektivnoga pregovaranja (poslodavac, grana, djelatnost, sektor, moguće struka, cijela država). Nadalje, u pogledu pregovarača važno je postaviti pitanje reprezentativnosti, na poslodavčevoj i sindikalnoj strani, te reprezentativnosti onih koji konačno sklapaju kolektivni ugovor. Ovo treba definirati normativno na način i s ciljem da reprezentativnost stranaka jamči kvalitetna, provediva, za većinu radnika provjerljivo prihvatljiva rješenja. Na taj bi način radnici imali poticaj za sudjelovanjem u interesnoj borbi, kao članovi sindikata; sindikati i poslodavci bi se, poradi reprezentativnosti, morali uvažavati; a proizvedena rješenja bila bi zajednička, prikladna, a nadam se, i učinkovitije provediva.

Danas se bez tih rješenja, ne prihvaća, bez razloga i obrazloženja, primjerice, strukovno pregovaranje; nadalje, nominalna neujednačenost prakse vidljiva je iz činjenice što pojedini dijelovi državne službe nemaju pravo samostalno pregovarati, već su usmjereni samo jedinstvenom kolektivnom pregovaranju za državne službe. Istodobno, u javnim službama postoji opći, temeljni, kolektivni ugovor te kolektivni ugovori za pojedine službe. U potonjoj situaciji uopće nije jasno radi li se o jednom izvoru, općem kolektivnom ugovoru koji je dopunjen posebnim dijelom za pojedinu službu, ili o dvama koegzistirajućim izvorima iste vrste - u kojim sluča-

jevima bi ugovoreno posebnim dijelom moglo derogirati odredbe temeljnoga dijela pa se ne bi mogao primjenjivati standard povoljnosti prava u primjeni (koji učestalo proizvodi i "odvjetnički" sindikalizam) - ili je riječ o dvije razine različitosti izvora, sa drukčijim pravnim posljedicama. Tako neka praktična rješenja više nalikuju samo zadovoljenju forme, klonovima, bastardima dobrog ukusa, nego istinskim pokušajima da kolektivni radni odnosi imaju svoj okvir i primjenu. Kod države kao poslodavca, u državnoj i javnim službama, kod poslodavaca kod kojih je pretežit (u)dioničar država, problemi su izraženiji, no oni postoje i u gospodarstvu.

U istom smislu treba postaviti pitanje: trebaju li se, danas, konačni nacrti kolektivnih ugovora, u čijem su osmišljavanju sudjelovali odbori sindikata za kolektivne pregovore, pružati samo članovima toga odbora na znanje i ponuditi na potpis, ili treba informirati i sindikate koju u tim odborima nisu sudjelovali i omogućiti im da budu strankom, a ne samo pristupnikom tom ugovoru? Postoje mišljenja kako nepredstavljenim sindikatima ne treba nuditi konačne prijedloge, ali i suprotni argumenti i stavovi. Ili što učiniti ako neki sindikati izvan odbora za pregovore (a ti bi odbori trebali biti zastupnici svih sindikata) žele potpisati kolektivni ugovor, bez obzira što u njegovu osmišljavanju nisu sudjelovali? Kako procjenjivati koja je to udruga spremna i sposobna sredstvima pritiska štiti i promicati interese svojih članova, i tko to treba činiti, da bi se protumačio standard koji se za stranke kolektivnih ugovora postavlja odredbom Zakona o radu? Treba li pri svakome pregovaranju radi sklapanja izmjena ili dopuna, dodataka, kolektivnim ugovorima ponovno ustanovljivati novi pregovarački odbor, jer svaka je izmjena zapravo novi ugovor, ili treba nastaviti s istim odborom, možda čak izravno pregovarati sa sindikatima, ali samo s onima koji su potpisnici ishodišne verzije kolektivnog ugovora, jer samo stranke mogu mijenjati svoje ugovore? Što ako neki od potpisnika ne žele izmjene i dopune, koga onda tako sklopljeni kolektivni ugovor i njegove izmjene obvezuju, postoji li tada više različitih kolektivnih ugovora u primjeni, svaki za određenu skupinu radnika? Sve su to pitanja na koja ne postoje odgovori, ili ako i postoje više su rezultat nagađanja ili prilagođavanja potrebama nego normativne utemeljenosti.

Kada se još u tako neriješene odnose, tamo gdje to država može, zakonski intervenira, pa dođe do uređenja prava i obveza iz radnog odnosa zakonom ili drugim propisom, usporedo s postojanjem kolektivnog ugovora, tada je teško procjenjivati odnose primjena pravnih pravila različite vrste i razine, različitoga trenutka donošenja, donositelja, različitoga dosega i različite kvalitete uređenja. Ovdje, a vidljivo je to i u raznolikoj praksi sudova, pa i Vrhovnoga, ponekad preteže autonomna volja stranaka, ponekad državna heteronomija, ili se standard povoljnosti proteže bez obzira na sve. Naravno, glavno bi pravilo trebalo biti da autonomni izvori koji nisu izravno u sukobu s odredbama, kongentnim, zakona i propisa trebaju biti ono što će biti primjenjivano (osobito ako su povoljniji), jer voljni izvori samih stranaka radnih odnosa upravo i jesu ovdje kako bi umanjili potrebu državnoga normiranja. S druge strane, treba biti jasno utvrđeno što jest inderogabilno po-

druže heteronomnog uređenja, koji su to odnosi koji kolektivnim ugovorima, pravilnicima i sličnim izvorima nisu ostavljeni na uređenje. Pa kada se urede ti segmenti tada ne bi moglo dolaziti do toga da država izbjegava svoje obveze donošenjem zakona ili propisa, jer tada ona, ili treba izvršiti svoje ugovorne veze, ili naknaditi štetu proizašlu iz pregovaranja u lošoj vjeri, bez namjere izvršenja ugovorenog. O ovome je u svojoj knjizi "Osnove radnog prava" vrlo jasno i uz usporedna iskustva, stavove **iznio prof.dr.sc. Antun Ravnić**.

Međutim, sudska praksa pokazuje kako se kolektivni ugovori različito vrednuju od suda do suda. Tako je bilo u slučaju sudskih sporova za božićnice i dar za djecu prema kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike, u kojem je manji dio županijskih sudova svojim presudama zapriječio osiguranje prava iz KU u sudskom postupku, a tako je i danas u slučaju Hrvatskoga zavoda za poljoprivrednu savjetodavnu službu u kojem jedni suci priznaju pravo iz temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama, dok drugi prednost daju odluci o visini dnevnice proračunskih korisnika, osporavajući pri tome pravo iz TKU činjenicom da HZPSS, odnosno SDLSN, nisu potpisnici TKU.

Snosi li pravna struka dio odgovornosti za takvu praksu i što ona može učiniti da suci budu bolje educirani za donošenje odluka u radnim sporovima?

-Vaše je pitanje potpuno pogodeno. To više što nastavak pitanja može dovesti u pitanje samu dobru vjeru ne samo u provođenju prava i obveza iz kolektivnog ugovora, već i u kolektivnom pregovaranju; može otvoriti pitanje troškova koji nastaju iz dugotrajnog pamićenja, troškova odvjetnika, sudskog postupanja, zakonskih zatezanih kamata, uvišestručenja potraživanja kada se sve to obuhvati; načina kako se, od strane države, pregovora; pitanja o čemu je riječ kada se sklapaju kolektivni ugovori koji se kasnije ne poštuju, i to ne u pojedinostima, već u značajnim cjelinama materijalnih prava; ili, kako se to pregovara kada toliko toga, među partnerima iz ugovora, ostaje otvorenim, neuređenim, neprotumačenim.

Ustavni sud Republike Hrvatske je, nedavno, odlučio u pogledu neustavnosti rješenja iz Zakona o parničnom postupku koje je suzilo mogućnosti podnošenja revizije kao faze parničnoga postupka samo na postupke određene značajnom vrijednošću predmeta spora, HRK 100.000,00 ili se radi o sporu u kojem radnik osporava odluku o otkazu ugovora o radu. To je rješenje, baš u pogledu nekih materijalnih prava iz kolektivnih ugovora kod kojih vrijed-

nost predmeta spora nije pojedinačno prelazila nekoliko tisuća kuna, onemogućavalo uspostavu jedinstvene sudske prakse, a revizija bi trebala biti upravo glavni alat Vrhovnoga suda Republike Hrvatske, kao krune sudske vlasti, u ujednačavanju prakse, osiguranju jedinstvena načina suđenja, ravnopravnosti svih građana i poimanja pravедnosti u cijeloj državi. Tu odluku treba pozdraviti, svojim obrazloženjem ona ide i dalje, upućuje zakonodavca kako on može osigurati jedinstvenu primjenu zakona, identičnu sudsku praksu, da to može biti poseban kasacijski stupanj, ili pak ovlast Vrhovnoga suda Republike Hrvatske, proteže potrebu da Vrhovni sud djeluje i drugim sredstvima kao edukator i facilitator sudske vlasti.

Dakle, uzimajući u obzir tu odluku, očekujući nova rješenja, treba se nadati kako će u budućnosti građani pravdu ostvarivati na jednak način, ne volunjaristički, ovisan od suda koji sudi, sudskog vijeća, naklonosti suca i sl. Takva sudska praksa trebala bi uvesti predvidivost pravde i na način da, kada se vidi u kojem smjeru se sudski sporovi razvijaju, ili kada neke tužbe, koje sindikati uložee kao pilote, produ, da poslodavac, i kada je država posrijedi, to percipira i izvrši svoje obveze.

Treba dodati i veliku potrebu da sudski postupci, posebno u radnim sporovima, budu žurni, kako bi interes na pravi način ostvarili titulari prava, ali i kako se ne bi događalo da u dugotrajnosti postupaka osnovne tražbine budu samo manji dio presuđenog. U tom pogledu na pravi bi se način trebalo koristiti i obvezno mirenje u postupcima koji se vode protiv Republike Hrvatske, a država bi, slijedom mnogobrojnih izgubljenih postupaka (sve i unatoč tome što sindikati i radnici u nekim postupcima i ne uspijevaju), trebala više inzistirati na pravoj evaluaciji i položaju radnoga prava, na razvoju svojih kapaciteta i kadrovskih potencijala u kolektivnome pregovaranju, u prosuđivanju, tumačenju i izvršavanju svojih obveza u kolektivnim i individualnim radnim odnosima. To je ono gdje pravna ili radnopravna struka svakako treba naći svoje mjesto i gdje ju političari i operativci izvršne vlasti trebaju prihvatiti.

Sindikat je ministrici pravosuđa predložio održavanje stručnog skupa radi pokretanja stručne rasprave o odgovarajućoj valorizaciji kolektivnog ugovora kao izvora prava, ali dosad nije naišao na razumijevanje. Mislite li da je takva rasprava potrebna i tko bi u njoj trebao sudjelovati?

-Da, smatram kako u području radnoga prava, uz to i socijalnoga prava, socijalne sigurnosti, kao korelativne komponente u sklopu socijalnih temeljnih prava, nikada nema dovoljno razmjene znanja i iskustva. Praksa pokazuje kako toga nema osobito sada, i to ne zbog toga što se mi koji se ovim odnosima bavimo tako osjećamo, već zbog toga što je opće mjesto u ovoj državi broj radnih sporova na sudovima, pozornost koju u javnosti dobiva kolektivno pregovaranje, osobito u nekim segmentima gospodarstva i javnog sektora, ili pak javno prosuđivanje socijalnih odnosa, zapostavljenosti određenih profesija, struka, grana i sl. Pravna struka, znanost i praksa, trebaju reći svoje, ali je još važnije da to saslušaju oni kojih se to tiče: političari, operativci izvršne vlasti, zakonodavac, poslodavci. To moramo imati na umu kada zasnivamo socijalno partnerstvo u nas, praktično uvažavanje onih koji znaju i onih kojima to treba poslušiti, pa u tom smjeru treba razvijati kulturu uvažavanja i dijaloga u radnim odnosima. Podržavajući tu inicijativu sindikata volio bih da i ja budem pozvan jer bih rado sudjelovao.

**Zapitkivao i poslikavao:
Siniša Kuhar**

Pregovarački odbori Vlade i sindikata državnih službi

Uskoro konsenzus o Zakonu o plaćama državnih službenika?

Na sastanku pregovaračkih odbora Vlade RH i sindikata državnih službi 21. lipnja dvije su strane razgovarale o Zakonu o plaćama državnih službenika, materijalnim pravima (regres, osnovica za jubilaru nagradu, božićnica i dar za djecu), te dodatku kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike.

O aktivnostima na donošenju Zakona o plaćama državnih službenika izvijestio je zamjenik državnog tajnika Središnjeg državnog ureda za upravu **Zoran Pičuljan**, koji je naglasio kako će do iduće srijede biti gotova procjena fiskalnog učinka prelaska na novi platni sustav, te dodao da jedini prijepor koji postoji između socijalnih partnera jest onaj oko početnih koeficijenata i promicanja temeljem radnog iskustva, najavivši kako mogućnost postizanja konsenzusa o tom pitanju ovisi o raspoloživim proračunskim sredstvima.

Ovo je potvrdio i pomoćnik ministra financija **Niko Raić**, dodavši kako će fiskalne projekcije biti moguće tek nakon utvrđivanja troškova prevođenja službenika MUP-a, kao sustava koji predstavlja gotovo polovicu svih zaposlenih u državnim tijelima.

Ivica Ihas je u ime pregovaračkog odbora sindikata državnih službi pozdravio činjenicu približavanja dviju strana po pitanju Zakona o plaćama državnih službenika, ponovivši još jednom stav sindikalne strane o potrebi utvrđivanja početnih koeficijenata koji će svim zaposlenima u državnim službama omogućiti realan rast plaća te dodao kako je, osim ovog, za sindikate ključno i pitanje promicanja temeljem radnoga iskustva.

Sindikati ne mogu dopustiti, rekao je Ihas, da se radno iskustvo, kao kriterij promicanja u plaći, nadomjesti isključivo institutom ocjenjivanja.

Podsjećamo, prijedlog sindikalne strane bio je da se promicanje u plaći ostvaruje temeljem ocjene učinkovitosti rada odnosno ubrzano i temeljem radnog iskustva, promicanjem u viši platni stupanj nakon pet godina.

REGRES U SRPNJU

Dvije su strane dogovorile da se o materijalnim pravima razgovara idući tjedan u sklopu pripreme rebalansa proračuna, a da se isplata tada utvrđenog regresa izvrši s plaćom za lipanj odnosno u srpnju 2007. godine.

Načelno je dogovoren i tekst dodatka kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike, kojim će se regulirati pitanja najduljeg trajanja godišnjeg odmora službenika s posebnim uvjetima rada, uvećanje broja dana godišnjeg odmora uskladiti s novim sustavom ocjenjivanja, donošenje sporazuma o zaštiti dostojanstva službenika i namještenika, obveza određivanja primjerenih radnih mjesta i uvjeta rada osoba s invaliditetom, osnivanje zajedničkog radnog tijela sa zadaćom poboljšanja kvalitete rada i učinkovitosti državnih službi, rad sindikalnih povjerenika i mirenje u individualnim radnim sporovima, koji bi se na sastanku pregovaračkih odbora idućeg tjedna trebao i potpisati.

Odjeci operacije "Maestro"

Zaposlenici HFP-a traže zaštitu Vlade

Sindikat strepi kako će u akciji najviše stradati oni koji su "ni luk jeli, ni luk mirisali", dakle obični zaposlenici

Šezdesetak članova sindikalne podružnice SDLSN u Hrvatskom fondu za privatizaciju na sastanku 18. lipnja odlučilo je zatražiti zaštitu Vlade od posljedica korupcijskog skandala i uhićenja najviših dužnosnika Fonda.

Zaposlenici, od kojih većina s dugogodišnjim stažem u HFP-u, naglašavaju svoju zabrinutost zbog najava ukidanja Fonda i mogućeg gubitka radnih mjesta. Nitko od njih ne dovodi u pitanje opravdanost akcije MAESTRO i kao građani iskazuju svoju potporu antikorupcijskim akcijama Vlade, Državnog odvjetništva i USKOK-a, ali ističu kako svoj posao u Fondu rade savjesno i pošteno, a jedinu kavu koju piju jest ona iz "kafae aparata" i čajne kuhinje u Fondu, a i nju ispijaju u društvu ostalih zaposlenika.

Sindikalna povjerenica **Danica Čeranić** boji se da bi najveće žrtve akcije MAESTRO, ukoliko se ispune najave o raspuštanju HFP-a, mogli postati oni koji su najmanje krivi za korupcijski skandal - njegovi zaposlenici.

Stoga Sindikat od Vlade RH traži da se u istraživanju nezakonitosti koje su se događale u HFP-u ne isključuje nikoga, te da se u istražnom postupku točno utvrde razmjere kriminala i sve karike u korupcijskome lancu, kako bi se odvojile trule od zdravih jabuka i sa zaposlenika skinula ljaga suučesnika.

Ako Vlada vjeruje direktoru HFP-a **Grgi Iveziću** kad kaže kako nije znao ništa o koruptivnim postupcima svojih neposrednih suradnika, onda i službenici Fonda zaslužuju jednaki tretman i priliku da pokažu i dokažu kako su svoju plaću zarađivali poštenim i savjesnim radom.

Nažalost, svjesni su zaposlenici, čak i provedba nezakonitih odluka čije izvršenje im je naređeno, zahtijeva administriranje. No, to je i jedina veza između zaposlenika i naredbodavaca takvih odluka.

Ukoliko im se ne pruži šansa i pokaže elementarno povjerenje, zaposleni u HFP-u mogli bi postati žrtve prijateljske vatre USKOK-a i Državnog odvjetništva, a u akciji čišćenja korupcije u Fondu posredno bi mogle stradati i njihove obitelji.

Sindikat od Vlade traži da u raščišćavanju kriminala i korupcije pokaže socijalnu osjetljivost prema običnim radnicima koji u cijeloj priči nisu "ni luk jeli, ni luk mirisali", te u mjere razbijanja korupcijskog gnijezda ugradi i mjere zaštite prava zaposlenika Fonda na rad i plaću koja će im omogućiti skrb za njihove obitelji.

Mladen Barišić, ravnatelj Carinske uprave

Predstavnici Sindikata od samoga su početka uključeni u rad povjerenstva koje se bavi pitanjem zbrinjavanja viška carinika po ulasku Hrvatske u EU

Spremni za ulazak u E

O tome što očekuje Carinsku upravu i njezine djelatnike prije i nakon ulaska u Europsku uniju, ravnatelj **mr. Mladen Barišić** odgovarao je kao osoba koja ovaj proces prihvaća kao profesionalni izazov, ali i dužnosnik koji je svjestan što to može značiti za dio carinika koji će izgubiti "svoju" graničnu crtu po ulasku u EU.

Carinska uprava prošla je godinu završila uspješno. Zabilježen je porast prihoda od 12 posto u odnosu na 2005. godinu, a pregovori za poglavlje 29. „Carin-

ska unija“ ulaze u fazu pregovora u sklopu međuvladinih konferencija, koja prethodi privremenom zatvaranju ovog poglavlja do zaključenja pregovora o svim poglavljima. Rezultati su nedvojbni, no Europska komisija u svojem izvješću o napretku Hrvatske za 2006. godinu za poglavlje „Carinska unija“ navodi dobar napredak u pogledu usvajanja carinskih propisa i njihove usklađenosti s pravnom stečevinom EU, mali napredak s obzirom na upravne i operativne sposobnosti i zabrinutost zbog slabe administrativne sposobnosti u informacijsko-tehnološkom području u kojem je Carinska uprava ovisna o vanjskim tvrtkama. Što to konkretno znači i što treba poduzeti kako bi se ovo poglavlje uspješno zaključilo?

- Dva su osnovna područja na koja Europska komisija obraća najveću pozornost: usklađivanje zakonodavstva i jačanje administrativnih kapaciteta. Carinska je uprava na oba područja postigla veliki napredak, ali s obzirom na sve jaču i značajniju ulogu carinskih službi u Europskoj uniji i pred hrvatskom je Carinskom upravom zahtjevnata zadaća prilagodbe. S obzirom da od prvog dana ulaska RH u EU, informacijski sustav Carinske uprave RH mora biti povezan sa brojnim informacijskim sustavima EU, ne začuđuje oprez Europske komisije kad se govori o našoj administrativnoj spremnosti. Međutim, Carinska uprava poduzela je niz mjera na području jačanja organizacijske i administrativne sposobnosti, posebice u Službi za informacijski sustav, statistike i analize, u koju su zbog potreba provedbe projekata uspostavile interkonektivnosti i interoperabilnosti raspoređeni novi carinski službenici.

Organizira se obuka carinskih službenika u Službi za informacijski sustav, statistike i analize kako bi se podigla razina znanja i osposobilo službenike za poslove i aktivnosti koje su pred njima. U 2006. godini organizirani su seminari o upravljanju projektima, a u pripremi je i poslijediplomski specijalistički studij na Fakultetu organizacije i informatike u Varaždinu. Studij bi trebao osposobiti carinske službenike da osim poznavanja carinskih procedura i zakona koji se primjenjuju pri provedbi carinskih postupaka, savladaju znanja i potrebne vještine u analizi poslovnih procesa, modeliranju i optimizaciji poslovnih procesa, analizi modela podataka, strateškom planiranju, cjelovitim sustavima sigurnosti i sl. Osnivanje Carinskog centra za obuku u Zagrebu u travnju 2005. godine, sa pet regionalnih centara, pokazatelj je pozitivnih događanja i jačanja administrativnih kapaciteta. Ovaj Centar omogućuje prvi puta Carinskoj upravi provođenje sustavne i kontinuirane obuke svih carinskih službenika, pa tako i novoprimitih djelatnika. Kad govorimo o uspješnom zatvaranju poglavlja „Carinska unija“, najveći naglasak je upravo na prije navedenom uspostavljanju informacijske povezanosti, koje se provodi kroz niz CARDS i PHARE projekata, a

koji u prosjeku traju tri do četiri godine.

EU kao carinska unija nema svoju carinsku službu, nego poslove carinjenja obavljaju zemlje članice čije su granice ujedno i vanjske granice EU. Ulaskom Hrvatske u EU ona će preuzeti poslove carinjenja od Slovenije i Mađarske. Što to znači za carinske službenike u pogledu sigurnosti radnih mjesta i mogućih premještanja, ali i dugoročne perspektive s obzirom na realnu mogućnost ulaska u EU naših susjeda - Srbije i B i H ?

-Svjesni smo činjenice da će sa ulaskom RH u EU granica sa Slovenijom i Mađarskom postati unutarnja granica EU i da se time ukidaju carinske kontrole na ovim granicama. Istina je da će u određenom trenutku nastati problem „viška“ ljudi. Međutim, imajući to u vidu, pravodobno smo započeli s pripremama te je u travnju 2006. godine imenovano Povjerenstvo za izradu Programa za zbrinjavanje viška službenika koji će nastati ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju. Povjerenstvo je izradilo analizu radnih mjesta po ustrojstvenim jedinicama (granične i robno-granične ispostave), prema starosnoj dobi i radnom stažu. Naša je namjera zadržati što veći broj ljudi unutar službe, ukoliko to bude moguće. U tijeku su i razgovori sa Ministarstvom unutarnjih poslova oko utvrđivanja kriterija za premještanje carinskih službenika na rad u graničnoj policiji i eventualno na druga radna mjesta u Ministarstvu unutarnjih poslova. Istodobno treba imati u vidu činjenicu da granice sa B i H, Crnom Gorom i Srbijom postaju vanjske granice EU te će u tome smislu trebati zasigurno pojačati kontrolu i nadzor ovih granica.

Kakva su iskustva Slovenije i Mađarske u tome i imate li saznanja da li se i kako njihove carinske službe pripremaju za tranziciju iz „čuvara“ shengenske granice u unutarnju državu EU?

-S obzirom na našu odličnu suradnju s carinskim službama Slovenije i Mađarske, vođeno je nekoliko razgovora sa susjednim kolegama o njihovu iskustvu nakon proširenja. Problemi su bili isti,

europsku uniju

npr. ulaskom Slovenije u EU u svibnju 2004. godine, na njezinim je granicama s Italijom, Austrijom i Mađarskom ukinut carinski nadzor. I Slovenija i Mađarska našle su se u nezahvalnoj poziciji kada je trebalo zbrinjavati novonastali višak ljudi. Treba imati u vidu činjenicu da će s ulaskom RH u EU, Slovenija imati ponovno isti problem i to zbrinjavanja ljudi na granici sa RH. Slovenija ubrzava gradnju svoje infrastrukture na vanjskoj granici EU prema Hrvatskoj koja joj je potrebna za uvođenje schengenskog režima. U sklopu tih priprema Slovenija mora još ove godine 16 postojećih cestovnih graničnih prijelaza prilagoditi standardima Schengena. Na svojoj kopненоj granici Hrvatska i Slovenija imaju 60 cestovnih graničnih prijelaza, od kojih je na 25 moguć međunarodni promet, 11 je za međudržavni promet, a 24 prijelaza mogu koristiti samo oni koji posjeduju pogranične propusnice izdane na temelju Sporazuma o pograničnom prometu i suradnji. Slovenija će schengenski režim na granici s Hrvatskom uvesti 1. prosinca 2007., a istog će dana na granicama s Italijom i Austrijom biti ukinuta dosadašnja schengenska granica pa će na tim granicama biti ukinut i policijski nadzor.

U kojoj mjeri se smanjuju zadaće i poslovi carinske službe države članice EU koja nije na vanjskim granicama EU?

-Opseg poslova i zadaće carinske službe na granicama koje neće biti vanjske granice EU smanjit će se u znatnoj mjeri, odnosno, nakon određenog vremena prisutnost carinskih službenika na granici koja će postati zajednička granica sa EU neće biti potrebna. Međutim, bitno je naglasiti kako će se, bez obzira na smanjenje opsega poslova carinske službe na „unutarnjim granicama“ s nekom državom članicom EU, istodobno osjetno povećati značaj poslova carinske službe kao i same zadaće carinskih službenika na granicama koje će postati vanjske granice EU.

U Carinskoj upravi formirano je povjerenstvo koje bi se trebalo baviti pitanjem zbrinjavanja viška carinika po ulasku Hrvatske u EU. Sindikati su, sukladno visokoj razini socijalnog dijaloga u CU, uključeni u njegov rad. Hoće li se rad povjerenstva sada intenzivirati?

-Predstavnici sindikata su od samog početka uključeni u rad povjerenstva. Nakon finaliziranja svih analiza i razgovora s drugim srodnim državnim tijelima, zasigurno će se intenzivirati rad povjerenstva.

Vratimo se kućnim temama. Kako ocjenjujete status Carinske uprave unutar Ministarstva financija, posebice u odnosu na Poreznu upravu koja je dobila posebnu uredbu o koeficijentima, dodacima za posebne uvjete rada i kriterijima za nagrađivanje? Ministar financija Ivan Šuker pokazao se kao ministar s izraženim senzibilitetom za statusne i materijalne probleme službenika u resoru kojemu je na čelu, a i Vas djelatnici Carinske uprave doživljavaju kao osobu koja položaj ravnatelja Carinske uprave ne shvaća samo kao privremenu postaju u dužnosničkoj karijeri. Može li se učiniti više za službu koja, uz Poreznu upravu, „punih“ 90 posto državnog proračuna?

-Carinska je uprava poduzela niz mjera za poboljšanje materijalnog statusa carinskih službenika, te je potkraj 2005. i u 2006. godini posebno nagrađeno 126 službenika, od čega je radi posebnih dostignuća u obavljanju službene dužnosti i na temelju uspješnosti u obavljanju službene dužnosti nagrađeno 83 službenika, dok je 43 službenika nagrađeno u sklopu radnih skupina za pregovore. Isto tako i svi carinski službenici nagrađeni su sukladno rezultatima rada za 2004., 2005. i 2006. godinu.

Razgovarao i fotografirao: Siniša Kuhar

Šibenik:

SINDIKATI OPTUŽUJU PROČELNICU CARINARNICE

Sindikalni povjerenici Goran Vlahov i Ante Ivas optužili pročelnicu Semiru Škugor za zlouporabu ovlasti

Povjerenik šibenske podružnice Carinskog sindikata Hrvatske **Goran Vlahov** i povjerenik Sindikata lokalnih i državnih službenika i namještenika u Carinarnici Šibenik **Ante Ivas** na konferenciji za novinare 7. ožujka optužili su pročelnicu Carinarnice **Semiru Škugor** za zlouporabu ovlasti, o čemu će, kako su kazali, izvijestiti i mjerodavno Državno odvjetništvo. Među ostalim, sindikalisti su ustvrdili kako je pročelnica šibenske Carinarnice, iako na to nema pravo, potpisala stotinjak carinskih deklaracija za uvezene odjevne predmete tvrtke "Paradiso". Također je, ustvrdio je Vlahov, potpisala carinsku deklaraciju za plovilo tvrtke "Lagune Trade" u vlasništvu **Franje Pašalića** pri čemu je carinjena vrijednost broda mnogo manja od stvarne.

Osnovica za carinjenje broda bila je 20.000 eura, a riječ je o brodu dugačku 16 metara, s četiri motora, koji je mnogo skuplji, rekao je Vlahov. Pročelnicu Carinarnice sindikalisti su prozvali i zbog uporabe službenog vozila prošle godine u vrijeme dok je bila na godišnjem odmoru, kojim je prešla oko 3000 kilometara, a zbog nepropisnog parkiranja na račun Carinarnice iz Gradskog parkinga stigla je i ovrha od 4000 kuna.

"O svim tim nepravilnostima u više smo navrata izvijestili i ravnatelja Carinske uprave **Mladena Barišića**, no on do sada nije reagirao. Dok se takve nezakonitosti i nepravilnosti dopuštaju, zaposlenici bivaju suspendirani ako su nepropisno odjeveni, ako im kapa krivo stoji ili im kravata nije dobro svezana", zaključili su Vlahov i Ivas.

Odbor Carine SDLSN 14. ožujka ocijenio je postupanje sindikalnog povjerenika Ante Ivasa kao odgovorno, moralno i opravdano.

Ocjenu zakonitosti rada u šibenskoj Carinarnici, u kojoj su dva carinska sindikata prozvala pročelnicu Semiru Škugor zbog zlouporabe ovlasti, treba prepuštiti sustavu unutarnje kontrole i revizije, priopćeno je iz SDLSN nakon sastanka s ravnateljem Carinske uprave Mladenom Barišićem.

SINDIKAT TRAŽI UTVRĐIVANJE KOEFIČIJENATA PROFESIONALNIH VATROGASACA

Iako je u tijeku izrada Zakona o plaćama državnih službenika i Zakona o plaćama u javnim službama, nijednim od ta dva propisa ne planira se obuhvatiti radna mjesta profesionalnih vatrogasaca u javnim vatrogasnim postrojbama (JVP), upozorio je danas Odbor profesionalnih vatrogasaca Sindikata državnih službenika i namještenika.

Budući da pitanje koeficijenata složenosti poslova za profesionalne vatrogasce u JVP-u od njihova izlaska iz sustava MUP-a nije jednoobrazno riješeno, to stvara poteškoće pri izradi minimalnog financijskog standarda, kao i praktično nepostojanje minimalnih plaća, koje se uređuju prema različitim osnovicama, koeficijentima i dodacima na posebne uvjete rada, ističe SDLSN.

Zbog toga poslodavci često isplaćuju vatrogascima plaću manju od propisane minimalnim financijskim standardom, pa sindikat mora voditi brojne i nepotrebne sudske sporove.

Odbor profesionalnih vatrogasaca stoga traži da se utvrde početni koeficijenti profesionalnih vatrogasaca i dodaci za posebne uvjete rada, kao jednoobrazna polazna osnova za utvrđivanje minimalnog financijskog standarda.

Minimalni financijski standard bio bi u visini prava utvrđenih kolektivnim ugovorom za državne službenike i namještenike i, ovisno o financijskim mogućnostima gradova kao osnivača JVP-a, nadograđivao kroz posebne kolektivne ugovore između konkretnog grada i JVP-a.

Budući da su propisi o kojima je riječ u završnoj fazi pripreme za donošenje, sindikat predlaže žurno usvajanje zaključaka i njihovu realizaciju u idućih mjesec dana, jer će inače pitanje minimalnih plaća profesionalnih vatrogasaca i dalje biti neriješeno, a oni sami prepušteni

samovolji gradskih čelnika.

Ako se to pitanje ne riješi, Odbor profesionalnih vatrogasaca razmotrit će mogućnost da prije početka požarne sezone organizira prosvjed kojim bi mjerodavna tijela i javnost upozorio na neodrživost stanja.

ŠTO S “VIŠKOM” U DUZS-U ?

Sindikat je potkraj ožujka zatražio izradu programa zbrinjavanja viška državnih službenika u Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje (DUZS), odnosno da im se kroz primjenu instituta raspolaganja pronade odgovarajući posao u drugim državnim tijelima. Do kraja godine ukinut će se 29 gradskih centara 112, što bi za posljedicu moglo imati stavljanje na raspolaganje te, po isteku roka raspolaganja, prestanak državne službe za oko 120 državnih službenika. Radi se uglavnom o osobama s oko 50 godina života, 20 i više godina radnoga staža u državnoj službi i statusom hrvatskih branitelja, koje na tržištu rada nemaju veće šanse za zaposlenje, posebice jer je riječ o gašenju centara 112 u gradovima poput Našica, Delnica, Petrinje, Đakova, Županje i na otocima Visu, Hvaru i Braču. Sindikat podsjeća kako je Središnji državni ured objavio plan prijema u državnu službu za 2007. godinu koji predviđa zapošljavanje 4000 novih državnih službenika. Uz bolju suradnju državnih tijela dio potrebnih službenika mogao bi se popuniti premještanjem službenika iz DUZS-a na radna mjesta u druga državna tijela. Sindikat također traži da Vlada donese zaključak kojim bi se državna tijela pri novom zapošljavanju obvezala na prijam službenika DUZS-a.

SINDIKALNA ŠTEDNO- KREDITNA ZADRUGA POSTAJE SINDIKALNA BANKA

Na Skupštini Sindikalne štedno-kreditne zadruge, koja okuplja više od 14.000 zadrugara - članova Sindikata, održanoj 19. travnja, jednoglasno je donijeta odluka o preoblikovanju Zadruga u štednu banku, sukladno Zakonu o kreditnim unijama.

Skupštinari su se tako opredijelili za, po njihovom mišljenju, najbolji od tri moguća scenarija koja su utvrđena Zakonom - likvidaciju, formiranje kreditne unije i preoblikovanje u štednu banku.

Kad se proces preoblikovanja okonča hrvatsko bankarsko tržište postat će bogatije za malu, ali hrvatsku banku, što je u vrijeme kad su gotovo sve hrvatske banke u vlasništvu stranaca rijetkost.

SOCIJALNO PARTNERSTVO NA DJELU

Susrete je otvorio Ivica Ihas, a sudionike su pozdravili Ana Lovrin Antun Palarić i Krešimir Sever

Oko 2.000 službenika i namještenika sudjelovalo je na 13. športskim susretima Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske, što su od 9. do 13. svibnja održani u apartmanskome naselju Zaton kraj Zadra. Natjecali su se u malom nogometu, odbojci na pijesku, stolnom tenisu, tenisu, pikadu, kuglanju, streljaštvu, uličnoj košarci, potezanju užeta, belotu i šahu.

Okupljene službenike i namještenike, koji se u Zatonu deseti put ogledaju u sportskim disciplinama, prigodom otvorenja 9. svibnja na večer u ime Vlade Republike Hrvatske pozdravili su ministrica pravosuđa **Ana Lovrin** i državni tajnik Središnjeg državnog ureda za upravu **Antun Palarić**.

POTPORA VLADE

-Vlada u Sindikatu državnih službenika ima kvalitetnog socijalnog partnera s kojim zajedno čini napore u svrhu poboljšanja položaja zaposlenika državnih službi, kako bismo postigli zajednički cilj - učinkovitu državnu upravu - kazala je ministrica Ana Lovrin poželjevši sudionicima Športskih susreta sreću u športskom nadmetanju, kako bi se nakon toga napunjenih baterija vratili u svoju radnu sredinu i nastavili s radom.

-Vlada je svjesna da službenici i namještenici ne mogu samo raditi, već se trebaju i zabaviti, zbog čega je i financijski pomogla održavanje ovih športskih susreta - naglasila je Lovrin.

Državni tajnik Antun Palarić podsjetio je nazočne kako ova Vlada, zajedno sa sindikatima koji imaju svoje predstavnike u zajedničkom povjerenstvu, radi na donošenju novog Zakona o državnim službenicima koji bi trebao omogućiti da oni koji kvalitetno i učinkovito rade za takav svoj rad budu i odgovarajuće nagrađeni.

ISPRAVLJANJE NEPRAVDE

-Vlada će pokušati i ispraviti nepravdu i povećati početne koeficijente upravo onaj kategoriji službenika koja je najviše izgubila na plaći za vrijeme prethodne Vlade službenicima sa srednjom stručnom spremom -

rekao je Palarić, dodavši kako smatra da će partnersko odmjerenje snaga između Vlade i Sindikata u bliskoj budućnosti uroditi zakonskim rješenjima koja će to i omogućiti.

Pozdravljajući sudionike Športskih susreta u ime Nezavisnih hrvatskih sindikata, središnjice u koju je udružen SDLSN kao sindikalnu udrugu više razine, predsjednik **Krešimir Sever** naglasio je kako NHS-u utjecaj i snagu koji ima uvelike daju sindikati poput SDLSN-a.

Sever je podsjetio kako su prije nekoliko mjeseci počele i jedne druge igre, one oko Zakona o plaćama državnih službenika i dodao:

-Nadam se da će u potezanju užeta između Sindikata i Vlade, SDLSN uspjeti povući natrag i minuli rad čijim oduzimanjem vam se prijeti.

Pozvao je nazočne predstavnike Vlade da se o tome dogovore sa Sindikatom.

Proglašavajući Športske susrete otvorenima, predsjednik SDLSN Ivica Ihas je rekao kako se nada da, premda 13-ti po redu, za državne službenike i namještenike neće biti nesretni, te da će Sindikat i Vlada zajedno pronaći kvalitetno rješenje za poboljšanje statusa državnih službenika i namještenika, tako da će dogodine na susretima biti i više razloga za zadovoljstvo.

U Zatonu je, kao i svake prethodne godine, bilo uzbuđenja i strasti, navijanja i adrenalina, smijeha i povišenih tonova, opuštanja i plesa uz glazbu i okrjepu, koje ogrebotine po koži i duši...ali sve je to neminovni dio atmosfere u kojoj se odvijaju Športski susreti. A sportska, kao i svaka druga sreća- jednima je bila naklonjenija, drugima je okrenula leđa. Na poslijetku, lijepo druženje u ugodnu prirodnome ambijentu, uz športsku rekreaciju, pridonijelo je zadovoljnom povratku kućama. Najсреtнiji su se vraćali, dakako, najuspješniji sudionici.

Rezultati 13. športski

Grad Zagreb nepo

MALI NOGOMET

1. PP Gračac
 2. Grad Osijek
 3. Hrvatski sabor
- Najbolji strijelac: Krešo Čulina (PP Gračac)
Najbolji igrač: Boris Radolović (Istarska županija - Pula I)

STOLNI TENIS - ŽENE

1. Općinski sud Zaprešić
2. Sisačko-moslavačka županija - Uprava I
3. Državni zavod za statistiku

STOLNI TENIS - MUŠKARCI

1. Grad Čakovec
2. Sisačko-moslavačka županija
3. Općinski sud Đakovo

TENIS - ŽENE

1. Julijana Hrabrov (Zadar)
2. Melita Borić (Grad Zagreb)
3. Ankica Žitnjak (Sisačko-moslavačka županija)

TENIS - MUŠKARCI +35

1. Vinko Majstorović (Carinarnica Osijek)
2. Alen Bistrović (Zatvor Zagreb)
3. Mario Limov (Šibensko-kninska županija)

TENIS - MUŠKARCI +45

1. Igor Deranja (Grad Dubrovnik)
2. Miroslav Horvat (Grad Zagreb)
3. Damir Borić (Grad Sisak)

PIKADO - ŽENE EKIPNO

1. Sisačko-moslavačka županija IV
2. Sisačko-moslavačka županija I
3. Karlovačka županija, Ured državne uprave I

PIKADO - ŽENE POJEDINAČNO

1. Marija Smolčić (Sisačko-moslavačka županija IV)
2. Željka Kovač (Općina Pitomača)
3. Nina Panjan - Grad Sisak IV

PIKADO - MUŠKARCI EKIPNO

1. Zagrebačka županija - Samobor
2. Sisačko-moslavačka županija - Uprava II
3. Grad Zagreb - Jarun III

PIKADO - MUŠKARCI POJEDINAČNO

1. Krunoslav Bušić (Sisačko-moslavačka županija - Uprava II)
2. Goran Lazić (Grad Zagreb - Jarun III)
3. Davor Ranteš (Kaznionica Lepoglava)

STRELJAŠTVO - ŽENE EKIPNO

1. Državni zavod za statistiku
2. Požeško-slavonska županija I
3. Grad Sisak I

STRELJAŠTVO - ŽENE POJEDINAČNO

1. Anuca Pastrovicchio (Grad Rovinj I)
2. Ljiljana Zeba (Požeško-slavonska županija I)
3. Marica Kuzman (Grad Sisak I)

ih susreta SDLSN RH

objediv ukupni pobjednik

STRELJAŠTVO - MUŠKARCI EKIPNO

1. Primorsko-goranska županija
2. Karlovačka županija
3. Državna uprava za zaštitu i spašavanje

STRELJAŠTVO - MUŠKARCI POJEDINAČNO

1. Dragan Vuković (Primorsko-goranska županija)
2. Ivan Kedačić (DUZS I)
3. Igor Babić (Primorsko-goranska županija)

KUGLANJE - ŽENE EKIPNO

1. Primorsko-goranska županija
2. Sisačko-moslavačka županija I
3. Vukovarsko-srijemska županija - Grad Županja

KUGLANJE - ŽENE POJEDINAČNO

1. Slavica Juranić (Primorsko-goranska županija)

2. Agata Šutina (Općinski sud Zabok)
3. Vesna Ivanščak (Sisačko-moslavačka županija)

KUGLANJE - MUŠKARCI EKIPNO

1. Grad Zagreb I
2. Grad Zagreb II
3. Kaznionica Lepoglava

KUGLANJE - MUŠKARCI POJEDINAČNO

1. Ive Čulina (Grad Zagreb I)
2. Zlatko Filipančić (DUZS 112 Zagreb)
3. Momčilo Radaković (Grad Zagreb II)

ODBOJKA NA PIJESKU

1. Javna profesionalna vatrogasna postrojba Osijek
2. Grad Osijek
3. Pula

POTEZANJE UŽETA

1. Požeško-slavonska županija

2. Javna vatrogasna postrojba Gospić
3. Kaznionica Lepoglava

ŠAH

1. Hrvatski sabor
2. Državna revizija
3. Državna uprava za zaštitu i spašavanje

ULIČNA KOŠARKA

1. Državni ured za reviziju
2. Istarska županija - Rovinj
3. Državni zavod za statistiku

BELOT

1. Željko Peh i Zvonko Šmuljić
2. Novak Kljaić i Damir Jambreč
3. Zlatko Bulić i Ivan Oreč

UKUPNI POBJEDNIK

Grad Zagreb
Drugo mjesto osvojila je Sisačko-moslavačka županija, a treće Primorsko-goranska županija.

Policajska postaja Gračac

Znaju samo za pobjede

Otkako sudjeluje na malonogometnom turniru na Športskim susretima Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH, sindikalna podružnica Policijske postaje Gračac zna samo za pobjede.

Od prvog nastupa 2002. godine, kad su "za zagrijavanje" osvojili drugo mjesto, PP Gračac samo 2006. godine nije bila pobjednik turnira u malom nogometu.

Prva mjesta 2003., 2004., 2005. i 2007. godine svrstavaju ekipu policijskih službenika iz Gračaca među najuspješnije natjecatelje na Športskim susretima Sindikata.

Premda na terenu djeluju kao disciplinirani i uigrani nogometni stroj koji melje protivnike, dečki iz PP Gračac uvečer postaju opušteni i simpatični momci koji se znaju opustiti i zaplesati, kao i svi drugi sudionici zatonjskih druženja.

S obzirom da se radi o izvanserijskom športskom uspjehu, koji dokazuje kako su timski duh i tjelesna sprema, čime se ističu ovi hrvatski policajci, velika prednost i na borilištu koje nema veze s kriminalom i prometnim prekršajima, predstaviti ćemo dečke iz PP Gračac. Zaslužili su.

Igrači na slici - stoje (s lijeva na desno):

Perica Ešegović, Ivan Vidak, Josip Pavičić, Damir Ivanagić, Anto Matijević i Jure Čulina.

Čuče:

Željko Hudiček - povjerenik, Vladimir Hranić, Kristijan Morina, Stipe Rončević, Krešo Čulina i Franjo Abramović - voditelj ekipe.

Podružnica Zaštitne radionice Suvenir "ARBOR VITAE"

PRVI PUT NA ŠPORTSKIM SUSRETIMA

Prvi put na Športskim susretima Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske sudjelovala je sindikalna podružnica Zaštitne radionice Suvenir "ARBOR VITAE" iz Sirača, u kojoj raznovrsne ukrasne i uporabne predmete od drveta i svile izrađuju osobe s invaliditetom.

Boravak ekipe Zaštitne radionice u Zatonu sponzorirao je Sindikat, koji je osigurao smještaj za pet predstavnica podružnice, i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi koje je doniralo sredstva za put i opremanje ekipe.

Sindikalna povjerenica Vesna Cerovečki, članice Ma-

rica Straga, Gordana Havranek, Nada Kufner i Branka Pufek natjecale su se u pikadu, a tijekom Susreta organizirale su prodajnu izložbu raznovrsnih lijepih i korisnih proizvoda Zaštitne radionice Suvenir "ARBOR VITAE" iz Sirača i tako na najbolji način spojile ugodno s korisnim.

Sudionici natjecanja imali su priliku vidjeti što sve mogu izraditi vrijedne ruke osoba s invaliditetom i uvjeriti se kako je riječ o doista prvoklasnim i zanimljivim proizvodima, od didaktičkih igračaka obojenih ekološki sigurnim bojama, predmeta za kućanstvo do poslovnih darova, a da je doista tako potvrdila je i dobra prodaja njihovih proizvoda.

Vjerujemo da će mnogi sindikalni povjerenici, članovi sindikata i poslodavci koji su imali priliku upoznati ponudu Zaštitne radionice Suvenir "ARBOR VITAE", nakon ovih Susreta svoje članove, obitelji i poslovne partnere darivati i nekim od darova što su ih izradile osobe s invaliditetom.

Kako su dojmovi naših sudionica s 13. športskih susreta SDLSN više nego povoljni, vjerujemo kako će ovakav nastup članova Sindikata Zaštitne radionice Suvenir "ARBOR VITAE" postati tradicionalan, a druge godine možda se okušaju i u više športskih disciplina.

Uskoro otkazi državnim službenicima?!

Sindikata upozorava na posljedice primjene predložena Zakona

Prijedlog Zakona o prostornom uređenju i gradnji koji je Vlada RH utvrdila na svojoj sjednici 9. svibnja i uputila ga u saborsku proceduru, mogao bi za posljedicu imati otkaz državne službe za službenike srednje stručne spreme koji danas rade na poslovima izdavanja građevinskih i lokacijskih dozvola u uredima državne uprave u županijama.

Naime, za razliku od važećeg Zakona o gradnji iz 2003. godine, kojim je utvrđeno da postupak izdavanja građevinske dozvole može voditi i državni službenik koji ima srednju stručnu spremu, prijedlogom Zakona koji je izradilo Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva ti se poslovi povjeravaju službenicima visoke ili više stručne spreme.

Naime, iako je prijelaznim odredbama Zakona utvrđena obveza velikih gradova, gradova sjedišta županija i županije da preuzmu službenike i poslove izdavanja građevinskih i lokacijskih dozvola, malo je vjerojatno da će se to i dogoditi kada su u pitanju službenici sa SSS, budući da oni po Zakonu koji je predložilo Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva više ne mogu obavljati poslove izdavanja građevinskih i lokacijskih dozvola.

To znači da će, primjerice, pet službenika Krapinsko-zagorske i isto toliko službenika Međimurske županije, četiri u Virovitičko-podravskoj županiji, troje u Bjelovarsko-bilogorskoj i 17 u Osječko-

baranskoj županiji, od kojih neki imaju i 30-tak godina staža na poslovima izdavanja građevinskih i lokacijskih dozvola, uskoro najvjerojatnije ostati bez posla.

Iako nitko ne bi trebao osporavati zahtjeve struke i intenciju zakonodavca da poslove izdavanja građevinskih i lokacijskih dozvola rade za to najkvalificiranije osobe, ipak je nelogično da se Zakonom preko noći rad na takvim poslovima zaprječuje službenicima s dugogodišnjim stažem i radnim iskustvom na izdavanju građevinskih dozvola.

Sindikata stoga traži od Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, kao nositelja izrade Zakona, te Središnjeg državnog ureda za upravu u sastavu kojeg državnog tijela rade službenici sa SSS u uredima državne uprave u županijama, ali i tijelu koje je nadležno za službeničke odnose, da se prijelaznim odredbama Zakona omogući službenicima sa SSS nastavak rada na poslovima izdavanja dozvola i tako stvore pretpostavke kako bi uopće mogli biti preuzeti od strane lokalne samouprave.

Također predlaže da se već zaposlenim službenicima sa SSS s više od 20 godina radnog staža na poslovima graditeljstva omogući nastavak rada na izdavanju građevinskih dozvola, dok se onima s manje radnog iskustva na tim poslovima može ostaviti rok u kojem su dužni steći stručnu spremu po novom zakonu.

ZAŠTO SMO UZNEMIRILI DRŽAVNE SLUŽBENIKE I JAVNOST

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva priopćilo je 16. svibnja 2007. kako je tvrdnja Sindikata da bi stotinjak državnih službenika srednje stručne spreme moglo dobiti otkaze jer prema novom Zakonu o prostornom uređenju i gradnji više neće moći izdavati građevinske dozvole netočna i nepotrebno uznemiruje državne službenike i javnost, te da će ti službenici nastaviti raditi svoj posao na pripremi dokumentacije za izdavanje dozvola za gradnju, ali neće više moći potpisivati dozvole...

S tim u svezi Sindikat obavješćuje uznemirenu javnost i državne službenike, koji se tako osjećaju, da je svoju bojazan kako bi službenici sa SSS mogli ostati bez posla iznio u javnost upravo na njihovo traženje.

Ti se isti službenici nisu mogli pronaći u odredbama prijedloga Zakona o prostornom uređenju i gradnji koji im je ukinuo ovlast vođenja postupka i izdavanja dozvola, pa su se shodno tome pobojali da se na njih neće odnositi ni odredba članka 342. Zakona o obvezi preuzimanja službenika i poslova izdavanja lokacijskih i građevinskih dozvola.

Naime, u pododsjecima za prostorno uređenje i graditeljstvo u uredima državne uprave ti su službenici dosad bili raspoređeni na radna mjesta upravnih referenata za prostorno uređenje i graditeljstvo, na poslovima vođenja upravnog postupka za izdavanje lokacijskih i građevinskih dozvola, a njima su u radu pomagali administrativni referenti, koji su obavljali pripreme

poslove i vodili registar izdanih dozvola.

Degradacijom službenika sa SSS iz osoba ovlaštenih za vođenje postupaka i izdavanje akata u one koji će "nastaviti raditi svoj posao na pripremi dokumentacije", odnosno sadašnje administrativne referente, postavlja se pitanje što će raditi sadašnji administrativni referenti.

Službenike, ali i Sindikat muči pitanje zbog čega bi županije i gradovi preuzeli službenike u statusu administrativnih referenata, kad neke od tih jedinica područne i lokalne samouprave i same možda imaju višak administrativnog osoblja.

Sjetimo se samo kako je ljetos u Požeško-slavonskoj županiji čak 17 službenika i namještenika proglašeno viškom. Hoće li takve županije i gradovi stoga preuzimati nove službenike na administrativnim poslovima ili će pokušati eventualni vlastiti višak službenika zbrinuti kroz raspored na nove administrativne poslove?

Pitanja, dakle, ima dosta, a prijedlog Zakona o prostornom uređenju i gradnji ne daje zadovoljavajuće odgovore.

Sindikata stoga i dalje traži sastanak s predstavnicima Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Središnjeg državnog ureda za upravu, kako sve ne bi završilo samo na ratu priopćenjima, a svoju brigu za sudbinu službenika drži legitimnom i neophodnom u službeničkom sustavu koji svako malo administrativnim mjerama proizvodi prekobrojne službenike.

Kutina

Sedam kolektivnih ugovora odjednom

Od početka veljače 189 radnika Gradske uprave i Gradskih ustanova izjednačeno je u materijalnim i socijalnim pravima potpisivanjem sedam kolektivnih ugovora.

Tako će zaposlenici Gradske uprave, Sportskog centra, Dječjeg vrtića, Muzeja, Knjižnice, Pučkog otvorenog učilišta i Profesionalne vatrogasne postrojbe imati istu osnovicu plaće 2.180 kn, isti regres 2.000 kn, te 1.000 kn božićnice i dar vrijednosti 400 kn za Uskrs. "Kutina je socijalni grad i potpisivanje ovih Kolektivnih ugovora dobro je za razvoj grada", istaknuo je gradonačelnik Kutine **Davor Žmegač**, dodajući kako je ovo ulaganje u ljude, čime su svi zaposlenici gradske uprave izjednačeni u pravima, ali i u obvezama. Zadovoljstvo potpisivanjem sedam kolektivnih ugovora odjednom, izrazio je i Ivica Ihas, predsjednik Sindikata državnih i lokalnih službenika: "Kutina je prvi grad koji je potpisao kolektivne ugovore sa zaposlenicima gradske uprave i ustanova. Velik je to napredak i primjer drugim gradovima u Hrvatskoj", koji je u ime SDLSN potpisao kolektivne ugovore za Gradsku upravu, Muzej, Knjižnicu i Pučko otvoreno učilište.

Pula

Veća sigurnost za zaposlenike

Ivica Ihas najavio gradnju stanova u Valdebeku

Kolektivni ugovor za zaposlene u upravnim tijelima Grada Pule potpisali su u Gradskoj palači pulski gradonačelnik **Boris Miletić**, predsjednik Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Hrvatske Ivica Ihas i povjerenica pulske podružnice Sindikata Eva Barbir.

-Novi kolektivni ugovor djelatnicima gradske uprave donosi i nekoliko poboljšanja. Radi se o dijelu koji se odnosi na isplatu troškova za prijevoz zaposlenika. Djelatnicima je ponuđena mogućnost da sami odluče hoće li im se naknada za troškove prijevoza i dalje isplaćivati u novcu ili kao mjesečna autobusna karta, a time se stimulira korištenje javnoga gradskoga prijevoza.

Jubilarnе nagrade koje su dosad bile bez određenih ograničenja prema ukupnom radnom stažu, sada su ograničene na neprekidni staž, ali samo u upravnim tijelima Grada Pule. Zaposlenicima koje Grad preuzima iz državne uprave neće se uzeti u obzir cijeli radni staž, već samo jubilarne radne godine koje će odraditi u Gradu. Osnovica nije dirana, rekao je gradonačelnik Boris Miletić uz zahvale predsjedniku Sindikata na korektnom usuglašavanju u kolektivnom pregovaranju. Predsjednik Sindikata **Ivica Ihas** konstatirao je da je odrađen velik posao koji će trajati tri godine - do novih lokalnih izbora.

-Zbog pozitivnih pomaka koje donosi novi ugovor, zaposlenicima smo dali dodatnu sigurnost. No, Sindikat nikad nije zadovoljan, jer uvijek tražimo više. Vjerujemo da ćemo u budućnosti poseban napredak ostvariti u dijelu koji se odnosi na jubilarne nagrade, rekao je predsjednik Ihas.

Gradnja stanova u Valdebeku

Na iznenađenje svih prisutnih, predsjednik Ivica Ihas je najavio da Sindikat državnih i lokalnih službenika po dobivanju građevinske dozvole kreće u gradnju 24 stana u Valdebeku. Stanovi su namijenjeni državnim i lokalnim službenicima i namještenicima. Dosad je od 2000. godine ovaj Sindikat u Zagrebu izgradio 80 stanova, a u Karlovcu ih gradi 280. Za gradnju 24 stana u Puli od Zagrebačke banke dobiven je kredit od deset milijuna kuna.

- S Vladom sklapamo aranžmane i sukladno tomu zemljište kupujemo po povoljnijim cijenama od onih na tržištu. Također, cijene stana po kvadratu bit će povoljnije za naše članove, rekao je Ihas. Napomenuo je da se o gradnji ovih stanova u Puli pregovaralo još dok je gradonačelnik bio **Luciano Delbianco**.

Pogodak u sridu

Potpisan prvi kolektivni ugovor u Cetinskoj krajini

Početak godine u Sinju je svečano potpisan kolektivni ugovor za gradske službenike i namještenike u gradskoj upravi Grada Sinja, kojim su zaposlenima prava iz rada zajamčena na način koji predstavlja najvišu demokratsku stečevinu na području radnoga prava - kolektivnim ugovorom.

Potpisom kolektivnog ugovora alkarski vojvoda **Nikola Tomašević** još je jednom pogodio u sridu, ali ovoga puta kao gradonačelnik Grada Sinja i prvi gradski službenik.

To mu je priznao i predsjednik Sindikata **Ivica Ihas**, naglasivši tom prigodom kako inicijativa za potpisivanje kolektivnog ugovora postoji od 1999. godine, ali je tek njegovim dolaskom na mjesto gradonačelnika naišla na plodno tlo.

Ihas je dodao kako se nada da će ovaj kolektivni ugovor, kao prvi u Cetinskoj krajini, postati standard kad je u pitanju reguliranje prava iz rada.

Kolektivni ugovor je potpisan na četiri godine, a primjenjuje se od 1. siječnja 2007. godine.

Zadar kao ogledni primjer

Predsjednik Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika **Ivica Ihas** i zadarski gradonačelnik **Živko Kolega** potpisali su 17. travnja novi kolektivni ugovor za zaposlenike

gradske uprave. Ivica Ihas je naglasio kako je Grad Zadar jedan od oglednih primjera te da su se na njihov kolektivni ugovor ugledale brojne druge lokalne samouprave. Među ostalim koeficijenti zaposlenika sa duljim radnim stažem povećani su u iznosu od 4 do 10 posto. Gradonačelnik je najavio da će se kod idućeg rebalansa proračuna voditi računa da se, ako je moguće, podignu plaće zaposlenika budući da je prosjek plaće zaposlenika sa srednjom stručnom spremom u zadarskoj gradskoj upravi ispod hrvatskoga prosjeka, odnosno iznosi oko 3.400 kuna.

NHS NE PODRŽAVA ULAZAK ŠINDIKATA U POLITIČKU BORBU ZA VLAST

Nezavisni hrvatski sindikati (NHS) ne podržavaju ulazak sindikata u političku borbu za vlast, poručeno je danas sa III redovitog sabora te, druge po veličini sindikalne središnjice u Hrvatskoj, koja okuplja 100.000 članova.

Dosadašnji predsjednik NHS-a **Krešimir Sever** podsjetio je kako je ponudio drugim sindikalnim središnjicama potpisivanje sporazuma o zajedničkom nastupu i postizanju dogovora o ključnim društvenim pitanjima koja su od posebne važnosti za radnike.

Izražavajući nezadovoljstvo razinom socijalnog dijaloga, Sever je ustvrdio kako je socijalni dijalog na državnoj razini "velika misa predsjednika Vlade prilikom sastanaka sa sindikalnim čelnicima i kulisa zvana Gospodarsko-socijalno vijeće".

Upozorio je kako se reforme u Hrvatskoj ne smiju odvijati bez sudjelovanja sindikata, te je pozvao poslodavce na suradnju prilikom kreiranja hrvatske budućnosti jer, kako je rekao, "vlasti se mijenjaju, a sindikati ostaju".

Opovrgavajući tvrdnje sindikata o nepostojanju socijalnog dijaloga, potpredsjednik Vlade **Damir Polančec** rekao je kako su upravo socijalnim dijalogom riješeni problemi u brojnim hrvatskim tvrtkama. Među trenutno najveće izazove i otvorena pitanja Polančec je ubrojio zakon o radu, zakon o minimalnoj plaći koji, kako je rekao, podržava, ali očekuje usuglašavanje stavova sindikalnih središnjica, te radničko dioničarstvo. Govoreći o mirovinskoj reformi izrazio je uvjerenje kako bi uskoro trebalo biti pronađeno prihvatljivo rješenje u smislu približavanja mirovina starih i novih umirovljenika.

Sa umirovljeničkim udrugama i Hrvatskom strankom umirovljenika tražimo rješenje koje će biti fiskalno održivo, rekao je Polančec. Po njegovim riječima, u 2007. godini ukupni izdaci za mirovine iznosit će 32 milijarde kuna.

Direktor Regionalnog ureda Svjetske banke za Hrvatsku, Rumunjsku i Bugarsku **Anand K. Seth** ustvrdio je kako je posljednjih godina Hrvatska učinila velik napredak, no još uvijek puno pozajmljuje, puno troši i ima prevelike poreze. Kako bi bila konkurentnija trebala bi smanjiti birokraciju i korupciju, te poboljšati poslovno okruženje.

Na današnjem je skupu upozoreno na potrebu okrupljanja sindikalne scene u Hrvatskoj, a usvojene su Rezolucija o mirovinama koje omogućuju dostojan život, Rezolucija o radnicima s obiteljskim obvezama, te Rezolucija o "outsourcingu". Na karju, izaslanici su po treći puta izabrali Krešimira Severa za novi četverogodišnji mandat predsjednika NHS-a.

Za 602 službenika pravosudne policije pre

Sastanak ravnatelja Uprave za zatvorski sustav **Ivana Damjanovića** s predstavnicima sindikalnih središnjica i medija o stanju zatvorskoga sustava, održan 1. lipnja, iskoristili smo kako bismo dogovorili intervju s čelnim čovjekom sustava koji se više ili manje opravdano često spominje u elektronskim i pisanim medijima. Ravnatelj Ivan Damjanović, usprkos svojim brojnim obvezama, rado je pristao na razgovor za "Sindikalni list" i web stranicu SDLSN, sukladno vlastitoj politički otvorenosti i javnosti koju je uveo dolaskom na čelo zatvorskog sustava. Tijekom intervjua Damjanović se potvrdio kao čovjek koji svoju poziciju, ali i stanje zatvorskog sustava, ne promišlja na kalkulantski i dužnosničko-"ziheraški" način, već u njemu želi ostaviti traga kao stručnjak i čovjek kojega zanima svaka karika sustava, neovisno o tome je li se radi o korisnicima s ove ili one strane "brave".

Odziv na spomenuti sastanak pokazao je kako pojedine sindikate, ali i medije, zatvorski sustav zanima jedino kad su posrijedi incidentne situacije ili neprovjereni pojedinačni slučajevi kršenja zaposleničkih prava. Ne dovodi li se takvim senzacionalističkim pristupom u pitanje dugogodišnji planski i sustavni rad Uprave, ali i samoprijegoran i učinkovit rad službenika i namještenika zatvorskog sustava?

Zatvorski sustav RH, kao i zatvorski sustavi u drugim zemljama, izuzetno je zanimljiv široj javnosti te samim time i medijima. Možemo izraziti zadovoljstvo suradnjom s medijima jer njihovo prezentiranje stanja u zatvorskome sustavu, uz dobrodošlu konstruktivnu kritiku, pomaže stvaranju realne slike i funkcioniranja zatvorskog sustava u javnosti, ne zanemarujući pritom njegove probleme, ali ni pozitivne snage. Ipak, mišljenja smo da bi još veći doprinos objektivnom prikazu stanja mediji mogli dati češćim izvještavanjem i o pozitivnim događanjima u kaznionicama, zatvorima i odgojnim zavodima kojih uistinu ima mnogo.

DOSLJEDNA PRIMJENA KOLEKTIVNOG UGOVORA

Što se tiče suradnje sa sindikatima, moramo naglasiti da je suradnja sa sva tri sindikata čiji su članovi naši službenici, uglavnom na visokoj razini. Središnji ured Uprave za zatvorski sustav inzistira na dosljednoj primjeni propisa koji reguliraju službeničke odnose i prava službenika, među kojima je i kolektivni ugovor. Istina, u svezi s primjenom kolektivnog ugovora dogode se pojedinačni slučajevi različitog tumačenja pa stoga i njegove različite primjene u pojedinim zatvorima ili kaznionicama. Međutim, u takvim slučajevima tražimo tumačenje Zajedničke komisije za praćenje i provođenje kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike čije se tumačenje obvezno primjenjuje. Međutim, moram ponovo napomenuti, kako nekih većih problema u primjeni kolektivnog ugovora nema, a posebice se ne može govoriti o uskrati prava službenicima.

Prigovori u svezi s ostvarivanjem prava iz kolektivnog ugovora su doista rijetki, a kao što ste imali prilike posvjedočiti na sastanku koji je održan sa predstavnicima sindikata, ako su neutemeljeni, brzo nailaze na reakciju i revoltiranost kod ostalih službenika zatvorskog sustava.

Na sastanku je bilo riječi i o poboljšanjima koja bi trebao donijeti novi Zakon o plaćama državnih službenika. Sindikatima su prezentirani podaci o izvršenoj procjeni fiskalnih učinaka novog platnog sustava iz kojih je razvidno da za najveći broj službenika sa SSS od ne znači povećanje plaće.

Što je Uprava poduzela kako bi se plaća 2000 službenika sa SSS od ukupnog broja od 2400 zaposlenih u zatvorskome sustavu povećala?

Nacrtom prijedloga Uredbe o klasifikaciji radnih mjesta nismo zadovoljni jer je većina službenika zatvorskog sustava, koju čine službenici srednje stručne spreme, nepravедno diskriminirana u odnosu na službenike više i visoke stručne spreme. Naime, za službenike srednje stručne spreme Nacrtom prijedloga Uredbe predviđena je samo jedna razina radnog mjesta u potkategoriji administrativnog referenta, dok je za ostale stručne spreme predviđeno više razina. Osim toga, niti sva radna mjesta srednje stručne spreme nisu jednako rangirana, jer su u Nacrtu prijedloga Uredbe kao posebna radna mjesta utvrđena radna mjesta poreznih i carinskih službenika više rangirana i s većim koeficijentom. Ne sumnjam u težinu i zahtjevnost radnih mjesta poreznih i carinskih službenika.

SIGURNOST POČIVA NA ČOVJEKU

Međutim, moram napomenuti izrazito teške uvjete rada zatvorskog osoblja koji se obavlja u zatvorenom prostoru u kojemu borave i žive i zatvorenici, izloženost stresu zbog rizika od zaraznih bolesti ili napada, stalna pripravnost, te kada je riječ o službenicima pravosudne policije i rad u smjenama kao i reakcija na incidentnu situaciju ili ugrožavanje sigurnosti koje zahtjeva i/ili se može riješiti samo primjenom sredstva prisile pri čemu se ne smiju dovesti u pitanje temeljna ljudska prava zatvorenika. Osim toga, naše nezadovoljstvo utemeljeno je i na činjenici da sigurnost zatvorskog sustava počiva upravo na službenicima pravosudne policije srednje stručne spreme, pogotovo kad se uzme u obzir da radimo s nedostatnom i uglavnom neodgovarajućom i zastarjelom sigurnosnom opremom zbog čega sigurnost hrvatskog zatvorskog sustava počiva gotovo isključivo na čovjeku - službeniku. Stoga smo predložili da se u potkategoriji referenta umjesto jedne uvrste dvije razine te potkategorije sa odgovarajućim koeficijentom koji bi dao mogućnost veće plaće za specifična radna mjesta srednje stručne spreme u zatvorskome sustavu, koja su prema sadašnjim propisima utvrđena kao posebna radna mjesta sa koeficijentima 0,95 i 1,00. Uz to smo ukazali i na nelogičnost lošije klasifikacije radnih mjesta u odnosu na radna mjesta poreznih i carinskih službenika te smo predložili održavanje sastanka na kojem ćemo dodatno argumentirati naše prijedloge.

dviđa se manji koeficijent od sadašnjeg!

Sadašnja klasifikacija radnih mjesta u zatvorskom sustavu poznaje tri specifična radna mjesta III. vrste (SSS) pravosudnih policajaca - mlađi pravosudni policajac, pravosudni policajac i stariji pravosudni policajac. Međutim, u predloženoj klasifikaciji radnih mjesta u državnoj službi predviđena su dva radna mjesta pravosudnih policajaca sa SSS - pravosudni policajac i nadzornik pravosudne policije. Ukoliko početni koeficijent za SSS ostane na razini koji je predložila Vlada, tj. 0,90 za SSS, sadašnji pravosudni policajci sa važećim koeficijentom 0,95 potpali bi pod zaštitnu odredbu Zakona o plaćama koja onemogućava da pri razvrstavanju u novi platni sustav službenik dobije manju plaću od one koju ima, ali bi takav službenik istovremeno trebao biti promaknut čak za dva platna stupnja da bi dostigao svoju sadašnju plaću.

Koliko takvih službenika ima u zatvorskom sustavu i što Uprava namjerava poduzeti da se to ne bi dogodilo?

U odnosu na postojeće koeficijente službenika pravosudne policije, osim navedenog u pitanju, valja istaći da se za nadzornika (VŠS) previda početni koeficijent od 1,02 umjesto postojećeg 1,10, a za višeg nadzornika (VŠS) predviđa se početni koeficijent od 1,10 umjesto postojećeg 1,15. Službenika u zvanju starijeg pravosudnog policajca ima 530, nadzornika 43, a viših nadzornika 29 ili ukupno 602 službenika pravosudne policije za koje se predviđa manji početni koeficijent od sadašnjeg što, s obzirom na sve što sam prethodno naveo, smatramo nedopustivim.

MEĐU NAJSTRESNIJIM ZANIMANJIMA

U odnosu na prethodno i ovo pitanje valja reći da su prema europskim nomenklaturama službenici sigurnosti u zatvorskim sustavim klasificirani među najstresnijim zanimanjima. Međutim, novi propisi o klasifikaciji i plaćama državnih službenika to ne uvažavaju, iako se porezni i carinski službenici rangiraju privilegirano u odnosu na stručnu spremu, što valja ocijeniti diskriminirajućim za službenike zatvorskog sustava.

Posebno smo ukazali na status liječnika sa postojećim koeficijentom 1,60 i liječnika specijalista sa sadašnjim koeficijentom 1,90 koje je prema predloženim propisima moguće svrstati u savjetnike sa početnim koeficijentom 1,40, odnosno više savjetnike II sa početnim koeficijentom 1,64, što je značajno ispod sadašnjeg koeficijenta.

S obzirom da nemamo predstavnika u Povjerenstvu za izradu navedenih propisa naše primjedbe i prijedloge upućujemo navedenom Povjerenstvu i sindikatima. Povjerenstvo je neke naše primjedbe prihvatilo, ali ne i u odnosu na naprijed navedeno.

Na sastanku su se čuli prijedlozi sindikalnih povjerenika da se paralelno s problematikom plaća treba više voditi računa o stresu i teškim uvjetima rada u zatvorskom sustavu. Što se čini na tome i planiraju li se u doglednoj budućnosti kakvi programi psihosocijalne pomoći službenicima pogođenim stresom?

U posljednje vrijeme dosta se govori o prenapučenosti zatvora i zatvorenih kaznionica te nedovoljnom broju zaposlenih službenika kao rastućem problemu. Ovaj problem stavlja dodatni teret na službenike koji obavljaju ovaj, i inače složen, zahtjevan i odgovoran posao te rezultira progrediranjem razine stresa i sagorijevanja na radnom mjestu. Središnji ured Uprave za zatvorski sustav svjestan je ovog problema, te u okviru svojih mogućnosti, različitim metodama nastoji pružiti potrebnu pomoć i podršku svojim službenicima. Kao što je detaljnije prezentirano na sastanku Uprave za zatvorski sustav i sindikata, poduzimaju se konkretne aktivnosti na proširivanju kapaciteta zatvora i kaznionica, nabavci opreme te na zapošljavanju novih službenika. Realizacija navedenih aktivnosti direktno će utjecati na redukciju stresa službenika, obzirom da će

se navedenim znatno olakšati uvjeti rada i rasteretiti postojeći službenici.

Uz navedeno, znatna se briga poklanja i redovnoj edukaciji i treningu službenika, a osobito u onim segmentima koji se bave smanjivanjem stresa, komunikacijama, timskim radom i sl. Ovakve edukacije provode se većinom u okviru Centra za izobrazbu službenika zatvorskog sustava u kojem je trenutno u tijeku trening komunikacijskih vještina za službenike odjela osiguranja zatvora i kaznionica. Trening komunikacijskih vještina, kao ispomoć službenicima u rješavanju stresa planiramo organizirati za službenike u svim kaznionicama i zatvorima pa osposobljavamo timove koji će ovaj trening provoditi po regijama.

Također, u pripremi je ponovno provođenje APEX programa koji se bavi redukcijom stresa u zatvorima učenjem pravilnog disanja, a koji provodi udruga Umijeće življenja u suradnji s Međunarodnim udruženjem za humane vrijednosti. Navedeni program prvi je puta proveden u zatvorskom sustavu prije nekoliko godina, kada je naišao na pozitivan odjek kako među službenicima, tako i među zatvorenicima.

Treći projekt koji je u pripremi nosi naziv "Emocionlano dobro stanje i sagorijevanje na poslu zatvorskog osoblja". Ovaj projekt koji se organizira u suradnji s Odsjekom za kriminologiju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u Zagrebu, a koji je odobrilo Ministarstvo znanosti, prosvjete i športa, bavit će se problematikom redukcije stresa i sagorijevanja na poslu, a njegova primjena planira se već ove godine na cijeli zatvorski sustav.

Zbog specifičnosti zatvorskog sustava često su prisutna razmišljanja o potrebi ustrojavanja posebne državne uprave za zatvorski sustav.

Kako je zatvorski sustav pozicioniran u drugim tranzicijskim zemljama i članicama EU?

U različitim su zemljama članicama EU različita i rješenja položaja uprave za zatvorski sustav. U najvećem broju zemalja, uprave za zatvorski sustav nalaze se također u sklopu nadležnosti Ministarstva pravosuđa, no u pravilu su formirane kao agencije s odvojenim proračunom i nešto višim stupnjem samostalnosti nego što je to slučaj s Upravom za zatvorski sustav u RH. U dijelu zemalja zatvorski su sustavi raspoređeni unutar zajedničkog ministarstva unutarnjih poslova i pravosuđa (Malta, Švicarska, Andora), odnosno unutarnjih poslova (Španjolska).

Položaj Uprave za zatvorski sustav u sklopu Ministarstva pravosuđa podržavamo i smatramo prirodnim, a o čemu svjedoči i činjenica da su slična rješenja i u većini zemalja Europe i svijeta. Ono što je za ovu Upravu ključno je što je prepoznata njena specifičnost te značaj poslova izvršavanja zatvorskih, ali i alternativnih kazni za interese našeg Ministarstva i države u cjelini te u skladu s time, da se osiguravaju dostatna proračunska sredstva kao preduvjet za kvalitetno obavljanje navedenih poslova.

NOVI OBJEKTI U GLINI, ZAGREBU I ŠIBENIKU

Tako su u Državnom proračunu za tekuću godinu osigurana sredstva za izgradnju novog smještajnog objekta za 240 zatvorenika u Kaznionici u Glini, po modelu javno-privatnog partnerstva planira se izgradnja novih smještajnih objekata u zatvoru u Zagrebu i Zatvorskoj bolnici za ukupno 400 zatvorenika i izgradnja nove kaznionice i zatvora u Šibeniku (dijelom financirane iz državnog proračuna) s ukupnim kapacitetom za smještaj 600 zatvorenika, a uz navedeno planiraju se i adaptacije dijela već postojećih objekata. Također, nakon što smo dobili suglasnost Ministarstva financija, tijekom godine planiramo pokrenuti postupak zapošljavanja 171 novog službenika.

DUŽNOSNICIMA PRIZNATO PRAVO NA MINULI RAD, DRŽAVNIM SLUŽBENICIMA SE UKIDA

Ograničavanje plaća državnih dužnosnika, kojima se kao jedinoj kategoriji proračunskih korisnika nije priznavao dodatak od 0,5 posto po godini staža, dobilo je svoj sudski epilog u obliku odluke Ustavnog suda koji je takvu praksu proglasio neustavnom.

Naime, iako osnovna plaća dužnosnika, poput one službeničke, predstavlja umnožak koeficijenta složenosti poslova radnoga mjesta i osnovice za izračun plaće, uvećan za 0,5 posto za svaku navršenu godinu radnog staža, Vlada pokojnog premijera Ivica Račana i ova premijera Ive Sanadera svake je godine donosila odluku o neprimjenjivanju odredbe Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika kojom se propisuje uvećanje za 0,5 posto po godini staža do najviše mogućih 20 posto.

Sindikat pozdravlja odluku Ustavnog suda jer smatra da nitko, bez obzira na njegov društveni položaj, ne bi smio biti zakinut za bilo koje pravo iz rada i po osnovi rada, ma kako mu bila visoka plaća.

Međutim, ironija trenutka u kojem je dužnosnicima napokon priznato pravo koje im pripada jest u tome da je u tijeku izrada Zakona o plaćama, kojim se dodatak od 0,5 posto po godini staža ukida.

Predstavnicima sindikata državnih službi koji sudjeluju u izradi Zakona o plaćama državnih službenika prezentirano je rješenje kojim se dosadašnjih 0,5 posto dodatka ugrađuje u koeficijente sadržane u platnim razredima i platnim stupnjevima unutar platnih razreda.

Tako je bilo i do 2001. godine, dok je na snazi bio Zakon o državnim službenicima i namještenicima i o plaćama nositelja

pravosudnih dužnosti, kada također nije bilo dodatka od 0,5 posto, ali uz jednu veliku razliku.

Tada su se službenici redovito promicali u viši platni razred svakih pet godina, ali im godina u kojoj su bili ocijenjeni ocjenom "ne zadovoljava" nije bila priznata za promaknuće.

Važnost ocjene rada, ali i radnog iskustva

Novim se prijedlogom Zakona o plaćama državnih službenika promicanje unutar platnog razreda veže isključivo uz ocjenu rada, dok je radno iskustvo odnosno radni staž prestao biti uvjetom za stjecanje više plaće.

Sindikati su na ovaj prijedlog Vladinog dijela povjerenstva za izradu Zakon odgovorili protuprijedlogom da se promicanje u viši platni stupanj ostvaruje i temeljem radnog iskustva i to svakih 5 godina, ukoliko već nije ostvareno temeljem ocjene učinkovitosti rada.

Sindikalni prijedlog znači da bi se promicanje u plaći ostvarivalo na dva načina - ubrzano, temeljem ocjena i redovito - temeljem radnog iskustva.

Sindikalna strana je pri tome zauzela čvrsti stav da se institut radnog staža nipošto ne bi trebao izgubiti kao jedan od kriterija za napredovanje.

Stoga čestitamo državnim dužnosnicima zbog odluke Ustavnog suda koja će im omogućiti da ostvare pravo na plaću u punom opsegu i istodobno od njih tražimo da pokažu solidarnost s državnim službenicima i ne dopuste ukidanje minulog rada kroz Zakon o plaćama državnih službenika i prepuštanje rasta plaća državnim službenicima isključivo putem arbitrarne ocjene poslodavca.

Iskustva Slovenije

Službenicima dodatak za radni staž i topli obrok

U Republici Srbiji, koja je naš susjed koji, kao i Hrvatska, želi u Europsku uniju te svoje zakonodavstvo i pravni poređak usklađuje s pravnom stečevinom EU, njezinim je službenicima priznato pravo na dodatak za radni staž.

Za razliku od Republike Srbije, Republika Hrvatska kao poslodavac svojim službenicima uskoro namjerava dodatak za radni staž dijeliti po vlastitom nahođenju - kroz sustav ocjenjivanja, iako bi te dvije stvari (dodatak za staž i ocjena) trebale biti odvojene.

No, kako se ne bismo uspoređivali samo s aspirantima za ulazak u EU, ma kako slično bilo okruženje u kojemu se odvija njihova reforma državne uprave i bez obzira što im nitko nije rekao da neće ući u EU zato jer su službenicima priznali minuli rad, pogledali smo malo oko sebe i u svom susjedstvu pronašli članicu EU - Republiku Sloveniju.

Slovenija, kao i Srbija, također priznaje svojim službenicima dodatak za radni staž, u visini od 0,5 posto od osnovne plaće za svaku navršenu godinu rada. Taj se dodatak onim službenicima koji imaju više od 25 godina staža povećava za 0,25 posto za svaku navršenu godinu staža iznad 25 godina.

Eh da, slovenski i srpski službenici imaju i pravo na dodatak za topli obrok.

Sve ovo ukazuje na činjenicu kako reforma državne uprave, koja se u Hrvatskoj odvija pod navodnim imperativom zahtjeva za prilagođavanje službeničkog zakonodavstva pravnoj stečevini EU, za predlagatelje Zakona o plaćama državnih službenika predstavlja zgodnu izliku za daljnje ukidanje stečenih prava hrvatskih državnih službenika, a nakon njih i onih u javnom sektoru i radnicima u gospodarstvu.

Nezakoniti otkazi

Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika RH tražio je 18. svibnja od Središnjeg državnog ureda za upravu, Sektora upravne inspekcije, provedbu upravnog nadzora u Ministarstvu obrane.

Razlog su nezakoniti otkazi namještenicima Uprave za gospodarenje nekretninama koji su odbili prijeći u trgovačko društvo "PLETER - USLUGE" d.o.o.

Naime, prema Sporazumu o preuzimanju djelatnika zaključenom između Ministarstva obrane i "Pletera", uz suglasnost sindikata, utvrđeno je da će državni službenici i namještenici koji ne pristanu na prelazak u "Pleter" biti raspoređeni na slobodna radna mjesta za koja ispunjavaju uvjete u Ministarstvu obrane ili Oružanim snagama u roku 60 dana.

U slučaju da takvih slobodnih radnih mjesta nema, namještenicima će služba prestati u skladu s općim propisima o radu. Relevantna točka u vremenu o kojoj ovisi kada počinju teći rokovi za raspoređivanje na novo radno mjesto, odnosno otkazni rok za namještenike koji ne mogu biti raspoređeni, jest datum preuzimanja poslova i prostora za rad na i u kojima su dotad radili.

Ministarstvo obrane je, međutim, u svojim rješenjima o otkazu namještenicima propustilo konstatirati kada su i temeljem kojeg pravnog akta preuzeti poslovi i prostori za rad, te stoga i kada je počeo teći rok za raspoređivanje na eventualna slobodna radna mjesta.

Također, rješenjem MORH-a utvrđen je datum prestanka rada, premda je rješenjem trebalo utvrditi isključivo trajanje otkaznog roka, koji, sukladno Zakonu o radu, počinje teći od dana dostave otkaza.

Indikativno je da je MORH sva rješenja o otkazu donio s 20. ožujka 2007. godine, dakle 10 dana ranije od isteka roka od 60 dana u kojem su namještenici trebali biti raspoređeni na eventualna slobodna radna mjesta, s obzirom da se u rješenjima kao dan preuzimanja poslova navodi 1. veljače 2007. godine.

U svojim rješenjima MORH nije naveo ni važnu okolnost tko ima i koliko neiskorištenog godišnjeg odmora, navodeći općenitu formulaciju da "radni odnos u Ministarstvu obrane prestaje istekom otkaznog roka koji nije tekao za vrijeme godišnjeg odmora".

PREKRŠEN I KOLEKTIVNI UGOVOR

Osim povrede Zakona o radu, MORH je prekršio i odredbu članka 60. kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, kojom je propisano da se sva rješenja o ostvarivanju prava, obveza i odgovornosti službenika i namještenika obvezatno u pisanom obliku i s obrazloženjem dostavljaju službeniku i namješteniku, s poukom o pravnome lijeku.

Svaki je namještenik stoga nastupom okolnosti preuzimanja poslova na kojima je dotad radio od strane "Pletera" i očitovanom voljom da ne želi prijeći kod novog poslodavca, trebao dobiti rješenje u kojem je trebalo utvrditi rok od 60 dana za raspoređivanje unutar Ministarstva obrane i Oružanih snaga, te nakon toga novo rješenje o nemogućnosti rasporeda i otkaznom roku u skladu s propisima o radu.

Tek nakon toga i to uvažavajući nastup okolnosti iz članka 118. stavka 5. Zakona o radu (trudnoća, bolovanje, godišnji odmor) bilo je moguće donijeti rješenje o otkazu.

Suprotno pozitivnim propisima i kolektivnom ugovoru MORH je

rješenja donio bez navođenja relevantnih činjenica, uvažavanja rokova propisanih Sporazumom o preuzimanju djelatnika i anti-pirajući nemogućnost raspoređivanja na eventualna slobodna radna mjesta unutar MORH i OSRH te zanemarujući mogućnost pojave nepredvidljivih okolnosti poput bolovanja unaprijed odredio datum otkaza.

Osim toga, ni jedna od namještenica koje su dobile otkaz nije raspoređena na slobodna radna mjesta kojih u OSRH ima, ali se ne popunjavaju zbog procesa preustroja i smanjenja osoblja u OSRH. Međutim, postojanje slobodnih radnih mjesta jest činjenica i nju je lako moguće utvrditi tijekom upravnog nadzora koji Sindikat traži.

Zbog svega ovoga Sindikat će, ukoliko Središnji državni ured za upravu ne izvrši traženi upravni nadzor i sam ne poništi nezakonita rješenja o otkazu, zatražiti zaštitu prava namještenika u sudskom postupku.

Poznavajući "nezainteresiranost" Središnjeg državnog ureda za upravu za kontrolu zakonitosti rješenja koja izdaje MORH, ovo posljednje vjerojatno će biti najvjerojatniji ishod.

Članstvo RH u NATO-u

U Centru za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika u Maksimirskoj 63 potkraj travnja održan je seminar o članstvu RH u NATO-u u organizaciji Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH i uz potporu Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstva obrane i Središnjeg državnog ureda za upravu.

Svrha mu je bila upoznati članstvo Sindikata s ulogom i zadaćama NATO-a, radi boljeg razumijevanja strateškog opredjeljenja RH za ulazak u euroatlantske integracije. To ni u kojem slučaju nije bio pokušaj Sindikata da utječe na osobne stavove članova na način da im se sugerira kako bi trebali misliti o bilo kojem važnom pitanju, pa tako i o članstvu RH u NATO-u.

O tome što je NATO, što znači u suvremenom svijetu, koji su politički, a koji vojni aspekti članstva u ovoj organizaciji kolektivne sigurnosti, ima li NATO zajedničke demokratske vrijednosti i standarde prihvatljive za sve članice, što NATO znači za Europu i svijet u 60 godina svog postojanja, što on znači po suverenost svake članice i kakve su posljedice članstva ili nečlanstva Hrvatske u njemu, okupljenim sindikalnim povjerenicima govorili su veleposlanik RH pri NATO-u **Davor Božinović** i kapetan bojnog broda i načelnik Službe za NATO i PzM Ministarstva obrane **Robert Hranj**.

Odgovarajući na pitanja, Božinović je istaknuo potrebu vođenja javne rasprave o članstvu u NATO savezu i spremnost da se ovakve tribine ponove svugdje gdje za to postoji interes.

Godišnja članarina u NATO-u je stvar dogovora, pa tako, primjerice, Slovačka plaća 4-5 milijuna dolara za članstvo za troškove civilne komponente, stožere i zapovjedništva i infrastrukturne fondove, kazao je Božinović i naglasio da istodobno nove članice iz tih istih infrastrukturnih fondova dobivaju sredstva za razvoj vojne infrastrukture, pa je tako samo Češka povukla 140 milijuna dolara sredstava. Ukoliko Hrvatska bude sposobna ponuditi kvalitetne programe, omjer plaćene članarine i sredstava namijenjenih programima razvoja mogao bi biti višestruko u korist Hrvatske.

Sindikalna pozornost zapošljavanju invalida

Europska godina jednakih mogućnosti i zapošljavanje osoba s invaliditetom

Velika sindikalna obitelj Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske od početka godine postala je bogatija za novu sindikalnu podružnicu - Zaštitnu radionicu SUVENIR ARBOR VITAE d.o.o.

Iako Sindikat broji gotovo 500 podružnica ova je posebna, kao mjesto rehabilitacije, zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom, koje u ukupnom broju od 44 zaposlenih sudjeluju sa 73 posto (32 radnika).

Zanimljivo je da su zaposlenici zaštitne radionice ujedno i korisnici ustanove za profesionalnu rehabilitaciju SUVENIR NOVA, što ju je osnovala Bjelovarsko-bilogorska županija, pravni slijednik prije dvije godine ugašene ustanove SUVENIR SIRAČ u stečaju.

Tako je sindikalno članstvo dobilo nove predstavnike brojne skupine građana Republike Hrvatske koji, prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije, čine 10 posto stanovništva.

Iako, dakle, osoba s invaliditetom u Hrvatskoj ima oko 400.000, mogućnosti njihovog zapošljavanja i rada ni izdaleka ne odgovaraju potrebama, a o tome najbolje svjedoči činjenica da, osim Sirača, postoje još samo tri takve ustanove, zagrebački URIHO, splitski DES i pulski TEKOP.

Sindikat će ovu činjenicu pokušati promijeniti tako da u godini koja je u Europskoj uniji proglašena Europskom godinom jednakih mogućnosti promovira mogućnosti zapošljavanja osoba s invaliditetom u državnim službama i tijelima područne i lokalne samouprave.

Iako do podataka o broju zaposlenih osoba s invaliditetom u državnim tijelima nismo dobili, s obzirom na brojku od 65.000 državnih službenika i namještenika, uvažavajući dakako i činjenicu da u nekim državnim tijelima kao što su MUP, MORH ili Uprava za zatvorski sustav osobe s invaliditetom ne mogu obavljati određene poslove, broj zaposlenika s invaliditetom daleko je ispod obveze o zapošljavanju jedne osobe s invaliditetom na svaka 42 zaposlena u tijelima državne uprave i sudbene vlasti do 31. prosinca 2008. godine propisane Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom.

Dakako, važan čimbenik zapošljavanja osoba s invaliditetom u državnim tijelima, osim posjedovanja odgovarajuće stručne spreme i radne sposobnosti potrebne za obavljanje

službeničkih i namješteničkih poslova, jest i senzibiliziranost čelnika državnih tijela za potrebe integracije osoba s invaliditetom u svijet rada.

POHVALE MINISTARSTVIMA

Najbolji dokaz da osobe s invaliditetom mogu i znaju obavljati poslove u skladu sa smanjenom ili punom radnom sposobnošću i stupnjem obrazovanja koje posjeduju pokazuje primjer dvaju

državnih tijela, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi i Ministarstva mora, prometa i razvitka u kojima su na lokaciji u Prisavlju zaposlene dvije osobe s mentalnom retardacijom na tzv. pomoćnim poslovima, jedna slijepa osoba na telefonskoj centrali, kao i jedna osoba s tjelesnim oštećenjem na visokostručnim poslovima informatičara.

Valja podsjetiti kako je i sadašnja saborska zastupnica Vesna Škulić, kao osoba s invaliditetom, također bila državna službenica u Odjelu za humanitarnu djelatnost tadašnjeg Ministarstva rada i socijalne skrbi.

Treba reći i da je ovo ministarstvo arhitektonski pristupačno osobama s invaliditetom, ima sanitarni čvor prilagođen potrebama osobama u invalidskim kolicima, odgovarajuća dizala i dobar je primjer kako se osobe s invaliditetom mogu uspješno integrirati u svijet rada.

Kako bi se u zakonskom roku dostigao standard od jedne zaposlene osobe s invaliditetom na svakih 42 zaposlenih do 31. prosinca 2008. godine SDLSN će od Središnjeg državnog ureda za upravu zatražiti dosljedno poštivanje i praćenje primjene odredbe Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom po kojoj su državna tijela kao poslodavci dužni dati prednost pri zapošljavanju osobi s invaliditetom ukoliko ona zadovoljava sve tražene uvjete propisane oglasom ili natječajem.

Sindikat se nada da će u ovom projektu ostvariti dobru suradnju s nevladinim organizacijama i savezima osoba s invaliditetom od kojih će zatražiti pomoć u prikupljanju podataka o ostvarivanju prava na zapošljavanje osoba s invaliditetom u državnim tijelima, tijelima sudbene vlasti, i jedinicama lokalne i područne samouprave, kao i razini radne sposobnosti, obrazovanja, stručne spreme i broju osoba s invaliditetom koje se mogu uključiti u svijet rada i njihovom prezentiranju čelnicima državnih tijela i javnosti.

Sindikalna borba za plaće

Sastanak pregovaračkih odbora Vlade RH i sindikata državnih službi 30. ožujka bio je naprasno prekinut nakon što su sindikati državnih službi odlučili napustiti sastanak zbog inzistiranja ministra Šukera da se za idući sastanak naprave izračuni povećanja koeficijenata radnih mjesta s početnim koeficijentom od 0,90 i 0,95 za SSS, iako im je u pripremi sastanka dostavljen Prijedlog Zakona o plaćama državnih službenika s početnim koeficijentom od 0,95.

Tijekom sastanka postalo je jasno kako ministar Šuker nije upoznat s prijedlogom početnog koeficijenta za SSS od 0,95, te je on na sastanku izjavio kako takav

prijedlog Središnjeg državnog ureda za upravu nije usuglašen s Ministarstvom financija.

Prekid je uslijedio nakon što je sindikalna strana iznijela svoj prijedlog da se tražena prolongacija primjene Zakona o plaćama državnih službenika za 1. siječnja 2008. godine kompenzira na način da se početni koeficijent za SSS u 2009. godini podigne s predloženih 0,95 za 2008. na 1,00, te da se paralelno s donošenjem Zakona pripreme i sindikatima daju na uvid i uredba o klasifikaciji radnih mjesta, dodacima za posebne uvjete rada, uredba o plaćama namještenika, te sistematizacija po državnim tijelima.

Ihas je također ponovio i stav sindikata državnih službi da se minuli rad, odnosno radni staž ne bi trebao izgubiti kao jedan od uvjeta za povećanje plaća, dostavivši prijedlog sindikalne strane kojim bi se promicanje temeljem radnog iskustva uredilo dvostruko sporije od onog temeljem ocjene učinkovitosti rada.

Prije napuštanja sastanka dvije strane su riješile nedoumicu oko toga hoće li se Zakon o plaćama odnositi i na policijske službenike, a ne samo na „obične“ državne službenike u MUP-u, dogovorom o osnivanju radne podskupine koja bi trebala urediti pitanje uključivanja policijskih službenika u Zakon.

Sindikati su Vladi uručili i prijedlog uređenja sustava plaća u državnoj službi prema kojem bi u roku od 5 godina početnik s VSS trebao dostići prosječnu bruto plaću u Republici Hrvatskoj, a koji se temelji na utvrđivanju početnih koeficijenata po stručnim spremama i osnovicom za izračun plaće kao mehanizmom za ostvarenje zacrtanih udjela početnih plaća u prosječnoj bruto plaći u Republici Hrvatskoj.

Prijedlog početnih koeficijenata po stručnoj spremi i njihov udjel u prosječnoj bruto plaći u RH primjenom definicije o primjerenoj početnoj plaći državnog službenika s VSS koja je jednaka prosječnoj bruto plaći u RH				
Stručna sprema	Koeficijent	Neto plaća	Bruto plaća	% od prosječne bruto plaće**** u RH od 6.864,00 KN u 2006. 7.248,38 KN u 2007. 7.654,29 KN u 2008.
		koeficijent x osnovica od 4.819,66 KN u 2007. 5.108,84 KN u 2008. 5.415,37 KN u 2009.		
NSS	0,80	2.821,81	3.855,73	56,17
SSS	0,88*	3.075,67	4.241,30	61,79
SSS	0,95**	3.478,68	4.853,40	66,96
SSS	1,00***	3.848,68	5.415,37	70,75
SSS	1,05	3.615,12	5.060,64	73,73
VŠS	1,25	4.247,47	6.024,30	87,77
Prvostupnik	1,35	4.519,28	6.506,54	94,79
VSS	1,45	4.791,12	6.988,51	101,81

CILJ: Utvrđene početne koeficijente osnovicom za izračun plaće kao instrumentom provedbe politike plaća održavati na razini udjela u prosječnoj bruto plaći u Republici Hrvatskoj od ⇨

PROVEDBA: U četverogodišnjem razdoblju dostići tražene početne koeficijente (npr. za SSS koeficijent 0,90 u 2007., 0,95 u 2008., 1,00 u 2009. i 1,05 u 2010. godini), a u 2011. godini osnovicom regulirati zacrtani udjel plaća po stručnim spremama u prosječnoj bruto plaći u RH

100 % za VSS
95 % za prvostupnike
90 % za VŠS
75 % za SSS
60 % za NSS

* Sadašnje stanje (osnovica 4.819,66 KN)

** Prijedlog Vlade RH od 1.1.2008. (osnovica 5.108,84 KN)

*** Traženi početni koeficijent od 1.1.2009. (5.415,37 KN)

**** Prosječna bruto plaća u 2007. i 2008. izračunata na temelju prosječnog rasta bruto plaće u 2004., 2005. i 2006. od 5,6 %

Predstavnici SDLSN razgovarali s ekspertom SIGMA-e Anke Freibert o reformi državne uprave

Sindikatski predstavnik državnih i lokalnih službenika i namještenika RH ugostio je potkraj ožujka eksperta SIGMA-e, **Anke Freibert**, s kojom su zamjenik predsjednika Sindikata **Boris Pleša** i tajnik **Siniša Kuhar** razgovarali o reformi državne uprave iz perspektive SDLSN.

SIGMA predstavlja zajedničku inicijativu OECD-a i Europske komisije, koju financira EU i predstavlja instrument za pomoć na području jačanja kapaciteta javne uprave.

Glavna uloga SIGMA-e jest procjena napretka reformi te pomaganje upravama u državama korisnicama kako bi institucionalizirale dobru praksu i stvorile uvjete za pouz-

danu, profesionalnu i pravno uređenu državnu službu.

Predstavnici Sindikata su Anke Freibert upoznali sa sindikalnim okruženjem i razinom sindikalne participacije u kojem se odvija reforma državne uprave, izrazivši svoja visoka očekivanja od Zakona o plaćama državnih službenika koji je u pripremi i to kako u pogledu ispravljanja nepravdi do kojih je došlo za "reformu" u doba koalicijske vlade, tako i kroz omogućavanje ostvarenja individualne karijere svakog službenika koja se temelji na ocjeni rada i radnom iskustvu.

Sindikatski predstavnik je Anke Freibert upozorio i na institucionalni pritisak različitih međunarodnih i stranih organizacija koje često u Republici Hrvatskoj provode istovrsne, ali nekoordinirane programe pomoći i na taj način daju svoj "doprinos" prevelikoj raspršenosti malog broja domaćih stručnjaka s različitih područja.

Govoreći o Zakonu o plaćama državnih službenika, Freibert je naglasila važnost edukacije državnih službenika unutar sustava državne uprave, kao procesa koji ima smisla samo ako otvara mogućnost za pozicioniranje na višem i bolje plaćenom stupnju službeničke hijerarhije.

Nakladnik:
**Sindikat državnih i lokalnih službenika
i namještenika Republike Hrvatske**

Za nakladnika:
Ivica Ihas, predsjednik Sindikata

Adresa uredništva:
Zagreb, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2
Tel: 01/46 28 200, 46 55 111/171
Fax: 01/46 28 218, 46 55 092
E-mail: sdlsn-rh@zg.t-com.hr
www.sdlsn.hr

Grafička priprema: Grafem d.o.o. Zagreb
Tisak: Tiskara Petravić, Strmec